

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

στο σχέδιο νόμου «Διαμεσολάβηση σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις»

Προς τη Βουλή των Ελλήνων

A. ΓΕΝΙΚΑ – ΕΠΙ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ

Μια σύγχρονη έννομη τάξη οφείλει να προσφέρει στους πολίτες περισσότερους από έναν τρόπους επίλυσης των διαφορών τους, οι οποίοι συνδέονται με διαφορετικά πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα. Έτσι, διευκολύνεται η δυνατότητα επιλογής εκείνης ακριβώς της λύσης που προσφέρει στην εκάστοτε περίπτωση. Πράγματι, όλες οι διαφορές δεν είναι επιδεκτικές επίλυσης με το ίδιο πάντα μέσο. Υφίστανται λ.χ. διαφορές που έχουν αναχθεί από τα μέρη σε θέμα αρχής, ώστε η δικαστική απόφαση να αποτελεί τον μόνο κατάλληλο τρόπο για την αυθεντική επίλυσή τους. Υφίστανται, όμως, από την άλλη πλευρά, και διαφορές, ως προς τις οποίες η σχετικότητα της ορθής λύσης, η ύπαρξη επαγγελματικών σχέσεων, οι σχέσεις γειτονίας κλπ. αναδεικνύουν την από κοινού διευθέτηση ως το ενδεδειγμένο μέσο.

Εξάλλου, ο μεγάλος φόρτος των δικαστηρίων, η συχνή κατάχρηση των υφιστάμενων δικονομικών δυνατοτήτων και οι ελλείψεις και δυσλειτουργίες που παρουσιάζονται στην υλικοτεχνική υποδομή επηρεάζουν αρνητικά την αποτελεσματική παροχή της τακτικής δικαιοσύνης, με συνέπεια τις τελευταίες δεκαετίες να έχουν αναπτυχθεί σε πολλές χώρες εναλλακτικές διαδικασίες, που υποκαθιστούν σε μεγάλο βαθμό το συνηθισμένο μοντέλο της δίκης που περατώνεται με δικαστική απόφαση.

Στους εναλλακτικούς αυτούς τρόπους επίλυσης των ιδιωτικών διαφορών περιλαμβάνεται και η διαμεσολάβηση.

Η διαμεσολάβηση είναι η διαδικασία, κατά την οποία τα μέρη, με τη βοήθεια ενός ανεξάρτητου τρίτου προσώπου, του διαμεσολαβητή, προσδιορίζουν τις επιμέρους πτυχές της διαφοράς τους, ερευνούν τις εναλλακτικές λύσεις για την επίλυσή τους και επιχειρούν να καταλήξουν σε συμφωνία που θα ικανοποιεί τα αληθινά συμφέροντά τους.

Η προσφυγή στη διαμεσολάβηση επαφίεται στην πρωτοβουλία των μερών και αποτελεί μία μη δεσμευτική, καθαρά ιδιωτική μέθοδο επίλυσης των διαφορών.

Με τη διαμεσολάβηση, η κρατική δικαιοσύνη δεν αμφισβητείται και δεν «ιδιωτικοποιείται», όχι μόνο γιατί δεν αποκλείεται η ευχέρεια της προσφυγής σε αυτήν, αλλά και γιατί ουδείς δικαιούται να «επιβάλλει» τη διαμεσολάβηση ως μέθοδο επίλυσης διαφορών. Αντίθετα, οι πολίτες είναι ελεύθεροι να επιλέξουν άλλους, αποτελεσματικότερους εναλλακτικούς τρόπους, για την επίλυση της διαφοράς τους.

Η διαμεσολάβηση ως θεσμός διακρίνεται από ορισμένα πλεονεκτήματα, τα οποία η πολιτική δίκη ως εκ του προορισμού και της δομής της δεν μπορεί να εγγυηθεί στον ίδιο βαθμό. Η σχετική διαδικασία χαρακτηρίζεται ειδικότερα από εχεμύθεια, με αποτέλεσμα την προστασία τυχόν εμπιστευτικών πληροφοριών των μερών, από ευελιξία, αφού η πορεία της προσδιορίζεται ελεύθερα από τον διαμεσολαβητή σε συνεργασία με τα μέρη, και από τον έλεγχο των ιδίων των μερών επί της διάρκειάς και κυρίως της έκβασής της, αφού εναπόκειται σε αυτά και

μόνο να αποφασίσουν με ποιον τρόπο θα επιλύσουν την διαφορά τους ή να τερματίσουν τη διαδικασία όποτε το επιθυμούν.

Τα ένδικα μέσα στη δημόσια δίκη είναι πολλά και ποικίλα και συνεχίζονται και κατά την εκτέλεση της εκδιδόμενης απόφασης. Αντίθετα, στη διαμεσολάβηση δεν νοούνται ένδικα μέσα, αφού αυτή ή καταλήγει σε φιλικό διακανονισμό ή αποτυγχάνει.

Εξάλλου, στη διαμεσολάβηση η ενδεχόμενη συμφωνία θα προκύψει μετά από ανάδειξη και συνεκτίμηση από τα μέρη, με τη βοήθεια του διαμεσολαβητή, ακόμα και μη νομικών στοιχείων που εξυπηρετούν τα συμφέροντά τους. Η δυνατότητα αυτή αποδέσμευσης από νομικά στοιχεία και επιχειρήματα αποτελεί καθοριστικό παράγοντα της διαμεσολάβησης, αφού οι λύσεις είναι περισσότερο προσανατολισμένες στα συμφέροντα των μερών. Ομοίως, είναι δυνατή η ένταξη στη διαμεσολάβηση ακόμα και απαιτήσεων που δεν συνέχονται με την αρχική διαφορά, κάτι που δεν είναι δυνατόν στο πλαίσιο της δίκης.

Ιδιαίτερη, τέλος, σημασία πρέπει να αποδοθεί στη διαφύλαξη της κοινωνικής ειρήνης με τη διευθέτηση της διαφοράς ως αποτέλεσμα της σύμμετρης και φιλικής ικανοποίησης των κατ' ιδίαν συμφερόντων των μερών και της διάθεσής τους να συνεχίσουν την επιχειρηματική ή άλλη συνεργασία τους προς όφελος των ιδίων και του ευρύτερου επαγγελματικού ή κοινωνικού τους χώρου.

Ο νέος για τα ελληνικά δεδομένα θεσμός της διαμεσολάβησης θα αποβεί προς όφελος όλων, δικαστών, δικηγόρων και ενδιαφερόμενων πολιτών. Οι δικαστές θα αναλάβουν ακόμη μεγαλύτερο κοινωνικό ρόλο, αφού θα έχουν την ευχέρεια να διαπαιδαγωγήσουν τους εμπλεκόμενους διαδίκους ως προς τη δυνατότητα συμβιβαστικής επίλυσης της διαφοράς τους, αλλά και να ασχοληθούν με τις υποθέσεις εκείνες που πράγματι χρειάζονται δικαστική διερεύνηση και απόφαση. Οι δικηγόροι δεν θα απολέσουν την επαγγελματική «ύλη» τους, διότι τους παρέχεται η δυνατότητα να συμμετέχουν ενεργά στη διαδικασία της διαμεσολάβησης, στην οποία αναμένεται η πολύτιμη συμβολή τους. Οι ίδιοι δε οι πολίτες, ακόμη και στην περίπτωση αποτυχίας της διαμεσολάβησης, θα έχουν αποκομίσει το αδιαμφισβήτητο όφελος ότι τουλάχιστον συζήτησαν και προσπάθησαν να κατανοήσουν ο ένας τις θέσεις του άλλου.

Τέλος, θα πρέπει να σημειωθεί, ότι οι διατάξεις του νομοσχεδίου θα εφαρμόζονται τόσο στη διαμεσολάβηση σε δισυνοριακές διαφορές, όσο και σε εσωτερικές διαδικασίες διαμεσολάβησης.

B. ΕΙΔΙΚΑ – ΚΑΤ' ΑΡΘΡΟ

Άρθρο 1

Στο άρθρο 1 προσδιορίζεται ο σκοπός του νομοσχεδίου, ήτοι η ενσωμάτωση στην Ελληνική νομοθεσία των διατάξεων της Οδηγίας 2008/52/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 21ης Μαΐου 2008 για ορισμένα θέματα διαμεσολάβησης σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις επί δισυνοριακών διαφορών, καθώς και η θέσπιση εσωτερικών διαδικασιών διαμεσολάβησης.

Άρθρο 2

Με την διάταξη του άρθρου 2 οριοθετείται το πεδίο ε-

φαρμογής της διαδικασίας διαμεσολάβησης στις ιδιωτικού δικαίου διαφορές, στις οποίες επιτρέπεται κατά το ουσιαστικό δίκαιο να συνομολογηθεί συμβιβασμός. Οι διατάξεις του νομοσχεδίου εφαρμόζονται στις διαδικασίες, στις οποίες δύο ή περισσότερα μέρη μίας αστικής ή εμπορικής διαφοράς επιχειρούν εκουσίως να καταλήξουν σε φιλική συμφωνία σχετικά με την επίλυση της διαφοράς τους με τη βοήθεια διαμεσολαβητή. Δεν τυγχάνουν όμως εφαρμογής όσον αφορά σε δικαιώματα και υποχρεώσεις ως προς τις οποίες τα μέρη δεν έχουν την ελευθερία να αποφασίζουν βάσει του οικείου εφαρμοστέου δικαίου. Δεν καλύπτονται ιδίως φορολογικές, τελωνειακές ή διοικητικές υποθέσεις ή αξιώσεις κατά του κράτους λόγω πράξεων ή παραλείψεων κατά την άσκηση της κρατικής εξουσίας. Ο περιορισμός αυτός είναι αναπόφευκτος, αφού σκοπός της διαμεσολάβησης είναι η εξώδικη επίλυση της διαφοράς με την επίτευξη δεσμευτικής συμφωνίας των μερών. Στις υποθέσεις που καλύπτονται, εφόσον δεν γίνεται διάκριση, περιλαμβάνονται τόσο οι εσωτερικές όσο και οι διασυνοριακές διαφορές.

Η συμφωνία των μερών για την υπαγωγή μιας διαφοράς στη διαδικασία της διαμεσολάβησης πρέπει να αποδεικνύεται εγγράφως, χάριν της νομικής ασφάλειας ως προς τη συμφωνία αυτή, αλλά και της προστασίας των μερών, ενόψει της υποχρέωσης που αναλαμβάνουν για τη φυσική παρουσία τους στη διαμεσολαβητική προσπάθεια και τη συμμετοχή τους σε αυτή με καλή πίστη. Η συμφωνία αυτή διέπεται από τις διατάξεις του ουσιαστικού δικαίου για τις συμβάσεις.

Να σημειωθεί ότι η ύπαρξη συμφωνίας για προσφυγή σε διαμεσολάβηση δεν συνεπάγεται δικονομικές συνέπειες, όπως συμβαίνει στη συμφωνία για τη διαιτησία.

Άρθρο 3

Η αρχή της ελευθερίας των μερών ως βασική αρχή του θεσμού της διαμεσολάβησης, προϋποθέτει ότι τα μέρη έχουν σαφή και πλήρη γνώση της διαφοράς τους κατά τις πραγματικές και νομικές διαστάσεις της, ώστε να μπορούν να συμφωνήσουν για την υπαγωγή της στη διαδικασία αυτή.

Έτσι, με το άρθρο 3 ορίζονται οι περιπτώσεις, στις οποίες είναι δυνατή η προσφυγή των μερών στη διαμεσολάβηση, μεταξύ δε αυτών και η υπό στοιχείο α', κατά την οποία η προσφυγή στη διαμεσολάβηση είναι δυνατή, αν τα μέρη συμφωνούν να προσφύγουν στη διαδικασία αυτή «...πριν ή κατά την διάρκεια της εκκρεμοδικίας», σύμφωνα και με το άρθρο 2 παρ. 1 περ. α' της Οδηγίας 2008/52/ΕΚ. Η προϋπόθεση αυτή της έγγραφης συμφωνίας απαιτείται και στην περίπτωση β'. Διευκρινίζεται ότι στην περίπτωση δ' ως νόμος νοείται ο ενδεχόμενος μελλοντικός νόμος (ημεδαπός ή αλλοδαπός) που θα προβλέπει διαμεσολάβηση.

Η διάταξη αυτή δεν αποκλείει τη συμβατική πρόβλεψη, με σχετική ρήτρα, για επίλυση των μελλοντικών διαφορών με διαμεσολάβηση.

Όμως, λόγω της σημασίας της εθελουσίας υπαγωγής στη διαμεσολάβηση για την επιτυχή έκβαση της διαδικασίας, κρίθηκε ότι η σχετική συμφωνία θα πρέπει να επαναλαμβάνεται και αφού ανακύψει η διαφορά, ενόψει και της ανωτέρω βασικής θέσεως του νομοσχεδίου και της Οδηγίας.

Με τη διάταξη της δεύτερης παραγράφου του άρθρου 3 παρέχεται η ευχέρεια στο Δικαστήριο, πρώτου ή δευ-

τερου βαθμού, ενώπιον του οποίου εκκρεμεί η υπόθεση, να συστήσει στους αντιδίκους να προσφύγουν στη διαδικασία της διαμεσολάβησης για την επίλυση της διαφοράς τους. Προς τούτο λαμβάνονται υπόψη όλες οι πραγματικές και νομικές περιστάσεις της υπόθεσης. Αν συμφωνήσουν τα διάδικα μέρη – με δεδομένο τον εκουσίω χαρακτήρα της υπαγωγής στη διαδικασία της διαμεσολάβησης – το Δικαστήριο αναβάλλει, υποχρεωτικά, τη συζήτηση της υπόθεσης σε άλλη δικάσιμο μετά πάροδο τριμήνου, χρόνος που κρίνεται αναγκαίος αλλά και επαρκής για την περάτωση της διαδικασίας διαμεσολάβησης. Η αναβολή δεν επιτρέπεται να υπερβεί χρονικά το εξάμηνο, ώστε να αποφευχθούν τυχόν προσπάθειες στρεψοδικίας με την επίκληση της προσφυγής στην διαμεσολάβηση.

Άρθρο 4

Με τις διατάξεις του άρθρου 4 δίδεται ο ορισμός της διασυνοριακής διαφοράς, της διαμεσολάβησης και του διαμεσολαβητή. Κύριος στόχος του διαμεσολαβητή – και σε αυτό το σημείο κυρίως διακρίνεται από τον διαιτητή – είναι να διευκολύνει τα μέρη να επιλύσουν τα ίδια την διαφορά τους. Ο διαμεσολαβητής δεν έχει εξουσία να αποφασίσει ο ίδιος ή να υποδείξει στα μέρη πιθανές λύσεις για την επίλυση της διαφοράς. Δύναται όμως ο διαμεσολαβητής να διατυπώσει προτάσεις προς επίλυσή της.

Στις εγχώριες διαφορές το έργο του διαμεσολαβητή ανατίθεται σε δικηγόρο, ύστερα από πιστοποίηση και διαπίστευση από τους αρμόδιους φορείς. Ο δικηγόρος ενώνει στο πρόσωπό του πολλές ιδιότητες που απαντώνται στο ιδεατό πρότυπο του διαμεσολαβητή. Έχει υψηλό επίπεδο νομικών γνώσεων, υπάγεται ήδη σε έναν αυστηρό κώδικα επαγγελματικής δεοντολογίας, δεν αποτελεί κύριο όργανο απονομής δικαιοσύνης με την έννοια της δυνατότητας έκδοσης δεσμευτικών αποφάσεων από τον ίδιο και δεν έχει λόγο να μην εμφορείται από πνεύμα συμφιλίωσης, ενώ παράλληλα διαθέτει εμπειρία συγκρουσιακών καταστάσεων μέσα από την καθημερινή του τριβή στα ακροατήρια των δικαστηρίων.

Άλλωστε, είναι ο πρώτος στον οποίο απευθύνονται συνήθως οι πολίτες στο πλαίσιο της διαφοράς τους, ώστε να είναι και ο πρώτος που μπορεί να συστήσει, ως εναλλακτικό τρόπο επίλυσης της διαφοράς, τη διαμεσολάβηση.

Στις περιπτώσεις, όμως, διασυνοριακών διαφορών, κατά την έννοια των διατάξεων του άρθρου 2 της οδηγίας 2008/52/ΕΚ, παρέχεται η δυνατότητα στα μέρη να ορίσουν ως διαπιστευμένο διαμεσολαβητή τρίτο πρόσωπο που δεν είναι δικηγόρος. Τούτο επιβάλλεται για λόγους ενοποίησης των κανόνων που διέπουν τη διαμεσολαβητική διαδικασία στα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σκοπό στον οποίον αποβλέπουν οι διατάξεις της ανωτέρω Οδηγίας.

Άρθρο 5

Με το άρθρο 5 ορίζονται ως φορείς κατάρτισης διαμεσολαβητών αστικές μη κερδοσκοπικές εταιρίες, που συνιστούν από κοινού ένα τουλάχιστον Δικηγορικός Σύλλογος και ένα τουλάχιστον από τα Επιμελητήρια της Χώρας. Τα ανωτέρω συμπράττοντα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου επελέγησαν λόγω της επιστημονικής και ε-

παγγελματικής ιδιότητας των μελών τους, που θα αποτελέσουν την δεξαμενή, από την οποία θα προέλθουν οι διαμεσολαβητές. Οι όροι και οι προϋποθέσεις παροχής άδειας και λειτουργίας των φορέων κατάρτισης διαμεσολαβητών, τα προγράμματα εκπαίδευσης και μετεκπαίδευσης, τα προσόντα των εκπαιδευτών κτλ. θα καθορισθούν με προεδρικό διάταγμα που θα εκδοθεί ύστερα από πρόταση των συναρμοδίων Υπουργών.

Ως κυρώσεις που θα επιβάλλονται στους ανωτέρω φορείς, όταν δεν τηρούν τις υποχρεώσεις τους, ορίζονται το χρηματικό πρόστιμο ή η προσωρινή ή οριστική ανάκληση της άδειας λειτουργίας τους. Τα κριτήρια για την επιλογή και επιμέτρηση των εν λόγω κυρώσεων θα καθορισθούν ομοίως με το ανωτέρω προεδρικό διάταγμα.

Πρέπει να σημειωθεί, ότι οι φορείς κατάρτισης διαμεσολαβητών θα αναλάβουν την εκπαίδευση τόσο προσώπων που έχουν την δικηγορική ιδιότητα, όπως τούτο απαιτείται για τη διαμεσολάβηση στις εγχώριες και διασυνοριακές διαφορές, όσο και προσώπων που έχουν άλλη επαγγελματική ιδιότητα, τα οποία θα προσφέρουν υπηρεσίες διαμεσολάβησης μόνο στις διασυνοριακές διαφορές.

Τέλος προβλέπεται η υποχρέωση των φορέων κατάρτισης για κατάθεση παραβόλου υπέρ του Δημοσίου, προκειμένου να τους χορηγηθεί άδεια ίδρυσης.

Άρθρο 6

Με το άρθρο 6 ορίζεται ως φορέας πιστοποίησης διαμεσολαβητών η προς τούτο συνιστώμενη Επιτροπή, η οποία τελεί υπό την εποπτεία του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και αποτελείται από πέντε (5) τακτικά και ισάριθμα αναπληρωματικά μέλη. Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων πρόεδρος και μέλη της Επιτροπής με τους αναπληρωτές τους ορίζονται διαπιστευμένοι διαμεσολαβητές με άρτια εκπαίδευση και επαρκή εμπειρία σε θέματα διαμεσολάβησης. Η Επιτροπή θα πιστοποιεί την επάρκεια των υποψηφίων διαμεσολαβητών, θα ελέγχει αν οι φορείς κατάρτισης τηρούν τις υποχρεώσεις τους και θα ελέγχει αν οι διαπιστευμένοι διαμεσολαβητές συμμορφώνονται προς τον Κώδικα Δεοντολογίας.

Επίσης, θα εισηγείται προς τον Υπουργό Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων την επιβολή των κυρώσεων που προβλέπονται στα άρθρα 5 και 7 του παρόντος. Η πιστοποίηση των διαμεσολαβητών γίνεται ύστερα από εξετάσεις ενώπιον τριμελούς επιτροπής εξετάσεων, στην οποία συμμετέχουν δύο μέλη της Επιτροπής Πιστοποίησης Διαμεσολαβητών και ένας δικαστικός λειτουργός. Η επιτροπή εξετάσεων ελέγχει, αν οι υποψήφιοι διαθέτουν τις απαραίτητες γνώσεις και δεξιότητες και επαρκή εκπαίδευση από τους φορείς κατάρτισης του άρθρου 5 για να παρέχουν υπηρεσίες διαμεσολάβησης. Η απόφασή της είναι έγγραφη και πλήρως αιτιολογημένη. Ο τρόπος, τα κριτήρια, οι προϋποθέσεις και οι όροι εξέτασης των υποψηφίων διαμεσολαβητών ενώπιον της επιτροπής εξετάσεων θα καθορισθούν με σχετική υπουργική απόφαση. Με αυτόν τον τρόπο εξασφαλίζεται ο έλεγχος της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών διαμεσολάβησης και διασφαλίζεται ότι αυτή θα διεξάγεται με κατάλληλο, αμερόληπτο και αποτελεσματικό τρόπο. Η απόφαση της Επιτροπής για την πιστοποίηση των διαμεσολαβητών συντάσσεται εγγράφως και εκδί-

δεται σύμφωνα με την απόφαση της επιτροπής εξετάσεων. Τα θέματα που σχετίζονται με την αποζημίωση των μελών της Επιτροπής και της επιτροπής εξετάσεων, καθώς και η υποχρέωση καταβολής εξετάστρων θα καθορίζονται με κοινή απόφαση των αρμοδίων Υπουργών, ενώ με έκδοση σχετικής υπουργικής απόφασης θα εγκρίνεται ο Κανονισμός λειτουργίας των επιτροπών τούτων και θα καθορίζεται η διαδικασία ελέγχου των φορέων κατάρτισης διαμεσολαβητών και των διαπιστευμένων διαμεσολαβητών. Για την υποβοήθηση του έργου της Επιτροπής και της επιτροπής εξετάσεων η Ολομέλεια των Δικηγορικών Συλλόγων υποχρεούται να διαθέτει το απαιτούμενο προσωπικό που προβλέπεται στον Κανονισμό της παραγράφου 5 του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 7

Η διαπίστευση των διαμεσολαβητών γίνεται από αρμόδιο Τμήμα του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και αποτελεί την κρατική επικύρωση της γενομένης πιστοποίησης. Η υπηρεσία αυτή εκδίδει τις αναγκαίες διοικητικές πράξεις. Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων θα καθορισθούν οι ειδικότεροι όροι και προϋποθέσεις για την διαπίστευση των διαμεσολαβητών, καθώς και η διαδικασία αναγνώρισης του τίτλου διαπίστευσης που έχουν λάβει οι διαμεσολαβητές σε άλλο κράτος-μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στην τελευταία αυτή περίπτωση, καθώς επίσης και για την προσωρινή ή οριστική ανάκληση της διαπίστευσης απαιτείται η σύμφωνη γνώμη της Επιτροπής Πιστοποίησης Διαμεσολαβητών.

Ομοίως, θα θεσπισθεί Κώδικας Δεοντολογίας για τους διαπιστευμένους διαμεσολαβητές, θα προβλεφθούν οι ειδικότερες προϋποθέσεις για την επιβολή των οριζόμενων κυρώσεων της προσωρινής ή οριστικής ανάκλησης της διαπίστευσης και θα ρυθμισθεί κάθε άλλο συναφές θέμα.

Άρθρο 8

Με το άρθρο 8 ρυθμίζεται σε γενικές γραμμές η διαδικασία της διαμεσολάβησης. Επιλέχθηκε να μην γίνει λεπτομερέστερη ρύθμιση, γιατί η υπέρμετρη τυπικότητα της διαδικασίας ενδέχεται να δημιουργήσει εμπόδια στην προσπάθεια επίλυσης της διαφοράς. Η έλλειψη, σε κάποιο βαθμό, τυπικότητας δεν πρέπει, πάντως, να θεωρηθεί ότι ισοδυναμεί με την απουσία δικαιοκρατούμενης διαδικασίας. Η διαμεσολάβηση δεν βρίσκεται πέραν και υπεράνω του δικαίου. Κατά τη διάρκεια της πρέπει να γίνονται σεβαστές και να διαφυλάσσονται θεμελιώδεις δικονομικές κατακτήσεις, όπως η ισότητα των μερών και η ανεξαρτησία και αμεροληψία του διαμεσολαβητή, χωρίς τη συνδρομή των οποίων κινδυνεύει η επίτευξη του σκοπού της διαμεσολάβησης.

Επειδή η εμπιστευτικότητα και η εχεμύθεια αποτελούν θεμελιώδη στοιχεία της διαδικασίας διαμεσολάβησης, ώστε αυτή να καθίσταται ελκυστική για τους ιδιώτες, ιδίως τους επιχειρηματίες που δεν θέλουν να αποκαλύπτονται μυστικά της επιχειρηματικής τους δραστηριότητας, θεσμοθετείται με την διάταξη του άρθρου 8 η υποχρέωση του διαμεσολαβητή να μη κοινοποιεί στο άλλο μέρος πληροφορίες που αντλεί κατά τις επαφές του με το ένα μέρος, χωρίς τη σύμφωνη γνώμη του τελευταίου.

Άρθρο 9

Στη διαδικασία της διαμεσολάβησης, που αποτελεί, από την έναρξή της, σε όλη τη διάρκειά της και μέχρι και την επίλυση της διαφοράς ή τον εν γένει και δια άλλου τρόπου τερματισμό της, μια κατ' εξοχήν συναινετική διαδικασία, προβληματισμό δημιουργεί η εκτελεστικότητα των συμφωνιών που επιτυγχάνονται με την συνδρομή του διαμεσολαβητή. Κι αυτό γιατί ως εκ της φύσεως και του σκοπού της διαμεσολάβησης οι συμφωνίες αυτές προσφέρονται περισσότερο για εκούσια εκτέλεση, ώστε να διασφαλίζεται κατά το δυνατόν η διατήρηση φιλικής και βιώσιμης σχέσης μεταξύ των μερών, προς όφελος όχι μόνο των ιδίων, στο πλαίσιο του ατομικού και επαγγελματικού τους συμφέροντος, αλλά και του ευρύτερου κοινωνικού συμφέροντος. Κρίνεται, όμως, σκόπιμο, προκειμένου να ενθαρρυνθεί η περαιτέρω χρήση της διαμεσολάβησης και να εξασφαλισθεί, ότι τα μέρη που προσφεύγουν σε αυτή θα μπορούν να στηρίζονται σε ένα προβλέψιμο νομικό πλαίσιο, να θεσπισθούν ορισμένες προϋποθέσεις, ώστε οι συμφωνίες που επιτεύχθηκαν κατά τη διαδικασία της διαμεσολάβησης και αναγνωρίζουν την ύπαρξη αξίωσης που μπορεί να εκτελεσθεί αναγκαστικά, να αποκτούν το κύρος εκτελεστού τίτλου σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 904 παρ. 2 περ. γ' ΚΠολΔικ. Οι προϋποθέσεις αυτές, περιλαμβάνονται στο παρόν άρθρο 9, στο οποίο προβλέπεται η σύνταξη σχετικού πρακτικού διαμεσολάβησης από τον διαμεσολαβητή και η κατάθεσή του στη γραμματεία του Μονομελούς Πρωτοδικείου.

Έτσι, χωρίς να παραβλέπεται κατά το δυνατόν ο εκούσιος χαρακτήρας της όλης διαδικασίας της διαμεσολάβησης, επιτυγχάνεται η άμεση εκτέλεση της συμφωνίας χωρίς την εμπλοκή σε άλλες δικαστικές διαδικασίες. Να σημειωθεί ότι η περιαφή του εκτελεστηρίου τύπου γίνεται σύμφωνα με το άρθρο 918 παρ. 2 β' ΚΠολΔ, δηλαδή από τον δικαστή του Μονομελούς Πρωτοδικείου.

Άρθρο 10

Για να επιτύχει η διαμεσολάβηση, ο διαμεσολαβητής, τα μέρη και οποιοσδήποτε συμμετέχει στη διαδικασία διαμεσολάβησης, πρέπει να είναι ελεύθεροι να εξετάσουν και να κατανοήσουν τα πραγματικά περιστατικά και τα αίτια της διαφοράς, τα ποικίλα νομικά και πρακτικά ζητήματα που προκύπτουν και τις επιλογές που έχουν για τον χειρισμό τους. Οι συζητήσεις πρέπει λοιπόν να μπορούν να επεκταθούν και σε θέματα πέραν της συγκεκριμένης διαφοράς, τα οποία είναι εμπιστευτικά και θα εξέρχονταν του συνήθους πλαισίου μιας δικαστικής ή διαιτητικής διαδικασίας. Αν κάποιο από τα μέρη έχει φόβο ή ενδοιασμούς να αναφέρει εμπιστευτικά στοιχεία για την υπόθεση του, μειώνονται, όπως έχει καταδειχθεί στην πράξη, οι πιθανότητες επιτυχούς εκβάσεως της διαμεσολάβησης. Για τον λόγο αυτόν, με τις διατάξεις του άρθρου 10 θεσπίζονται διαδικαστικοί κανόνες που παρέχουν εχέγγυα τήρησης της εμπιστευτικότητας των πληροφοριών που θα γίνουν γνωστές είτε αποκλειστικά στο διαμεσολαβητή είτε και στο άλλο μέρος κατά τη διάρκεια της διαδικασίας διαμεσολάβησης.

1) Ο διαμεσολαβητής, τα μέρη, οι πληρεξούσιοι δικηγόροι και οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο συμμετέχει στη παροχή υπηρεσιών διαμεσολάβησης, δεν μπορεί να καταθέσει σε δικαστική ή διαιτητική διαδικασία μαρτυρία ή

άλλα αποδεικτικά στοιχεία που αφορούν ενδεικτικά οποιαδήποτε από τις ακόλουθες περιπτώσεις:

(α) την πρόσκληση ενός εκ των μερών να προσφύγουν τα μέρη σε διαμεσολάβηση ή το γεγονός ότι ένα εκ των μερών ήταν διατεθειμένο να συμμετάσχει σε διαμεσολάβηση,

(β) τις γνώμες που εκφράζονται ή τις υποδείξεις που διατυπώνονται από ένα εκ των μερών κατά τη διαδικασία διαμεσολάβησης ενόψει μιας ενδεχόμενης συμβιβαστικής επίλυσης της διαφοράς,

(γ) τις δηλώσεις ή τις ομολογίες που γίνονται από ένα εκ των μερών κατά την διαμεσολάβηση,

(δ) το γεγονός ότι ένα εκ των μερών δήλωσε ότι είναι διατεθειμένο να δεχθεί πρόταση διακανονισμού που γίνεται από τον διαμεσολαβητή,

(ε) τα έγγραφα που έχουν συνταχθεί αποκλειστικά για τους σκοπούς της διαμεσολάβησης.

(στ) τις προτάσεις που έκανε ο διαμεσολαβητής μετά από αίτημα των μερών.

2) Τα παραπάνω ισχύουν ανεξάρτητα από τη μορφή των αναφερόμενων πληροφοριών ή των αποδείξεων.

3) Η αποκάλυψη των παραπάνω πληροφοριών δεν μπορεί να διαταχθεί από Δικαστήριο ή από οποιαδήποτε άλλη Δικαστική Αρχή σε δικαστική ή διαιτητική διαδικασία.

Οι πληροφορίες αυτές δεν θα μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως παραδεκτά αποδεικτικά στοιχεία. Κατ' εξαίρεση οι εν λόγω πληροφορίες ενδέχεται να αποκαλύπτονται ή να γίνονται δεκτές ως αποδεικτικά στοιχεία: α) στο μέτρο που είναι απαραίτητα για την εφαρμογή ή την εκτέλεση διαδικασίας διακανονισμού που προκύπτει άμεσα από την διαμεσολάβηση, β) για επιτακτικούς λόγους δημόσιας τάξης κυρίως για να εξασφαλιστεί η προστασία ανηλίκων ή να αποφευχθεί ο κίνδυνος να θιγεί η σωματική ακεραιότητα ή η ψυχική υγεία προσώπου και γ) εφόσον συμφωνείται από το διαμεσολαβητή και τα μέρη.

Τα παραπάνω υπ' αριθμ. 1, 2 και 3 εφαρμόζονται ανεξάρτητα από το κατά πόσο η δικαστική – διαιτητική διαδικασία αφορά ή μη τη διαφορά που αποτέλεσε το αντικείμενο της διαμεσολάβησης.

Τέλος, υπό την επιφύλαξη των υπ' αριθμ. 1 αναφερόμενων, αποδεικτικά στοιχεία, τα οποία θα ήταν άλλως παραδεκτά σε δικαστική – διαιτητική διαδικασία, δεν καθίστανται απαράδεκτα εκ του γεγονότος, ότι έχουν χρησιμοποιηθεί σε διαδικασία διαμεσολάβησης.

Άρθρο 11

Η προστασία και η διαφύλαξη των αξιώσεων των μερών που υπάγονται στη διαδικασία της διαμεσολάβησης απαιτεί έναν ελάχιστο βαθμό συμβατότητας των κανόνων του δικονομικού και ουσιαστικού δικαίου αναφορικά με την παραγραφή των αξιώσεων αυτών και τις αποσβεστικές προθεσμίες, ώστε να μην αποθαρρύνεται και να μην ανακόπτεται η διαμεσολάβηση εξαιτίας του επαπειλούμενου κινδύνου απόσβεσης των εν λόγω αξιώσεων.

Με τη διάταξη του άρθρου 11 ορίζεται ότι η προσφυγή στη διαμεσολάβηση κατά το άρθρο 3 διακόπτει την παραγραφή και την αποσβεστική προθεσμία ασκήσεως των αξιώσεων, καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας. Στο εδάφιο β' του ίδιου άρθρου 11 ορίζεται εξάλλου ότι, υπό την επιφύλαξη των διατάξεων των άρθρων 261 επ. Α.Κ., η παραγραφή που διακόπηκε αρχίζει και πάλι με την αναφερόμενη κατά περίπτωση αφετηρία.

Άρθρο 12

Με τις διατάξεις του άρθρου 12 προβλέπονται τα ζητήματα που αφορούν στην αμοιβή του διαμεσολαβητή. Το ύψος της ωριαίας αντιμισθίας θα ορισθεί και θα αναπροσαρμόζεται με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

Άρθρο 13

Με το άρθρο αυτό εξασφαλίζεται η παροχή πληροφοριών στο ευρύ κοινό σχετικά με τον τρόπο, με τον οποίο δύναται κανείς να έλθει σε επαφή με τους διαμεσολαβητές.

Άρθρο 14

Με την μεταβατική διάταξη του άρθρου 14 παρέχεται η δυνατότητα να ορισθούν στην πρώτη σύνθεση της Επιτροπής Πιστοποίησης Διαμεσολαβητών διαμεσολαβητές που έχουν λάβει τίτλο διαπίστευσης σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Τούτο δε διότι ο θεσμός το πρώτον εισάγεται και δεν υπάρχουν διαπιστευμένοι διαμεσολαβητές σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου.

Αθήνα, 15 Νοεμβρίου 2010

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ,
ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ
ΚΑΙ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ

Γ. Παπακωνσταντίνου

Μ. Χρυσοχοϊδης

ΠΑΙΔΕΙΑΣ,
ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ,
ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ ΚΑΙ
ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ
ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

Α. Διαμαντοπούλου

Χ. Καστανίδης

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ

Διαμεσολάβηση σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις**Άρθρο 1**
Σκοπός

Ο νόμος αυτός έχει σκοπό: α) την προσαρμογή της Ελληνικής Νομοθεσίας προς τις διατάξεις της Οδηγίας 2008/52/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 21ης Μαΐου 2008 για ορισμένα θέματα διαμεσολάβησης σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις διασυνοριακών διαφορών και β) τη θεσμοθέτηση εθνικών διαδικασιών διαμεσολάβησης.

Άρθρο 2
Υπαγόμενες διαφορές

Διαφορές ιδιωτικού δικαίου μπορούν να υπαχθούν σε διαμεσολάβηση με συμφωνία των μερών, αν αυτά έχουν την εξουσία να διαθέτουν το αντικείμενο της διαφοράς. Η συμφωνία υπαγωγής της διαφοράς στη διαμεσολάβηση αποδεικνύεται με έγγραφο ή από τα πρακτικά του δικαστηρίου στην περίπτωση της παραγράφου 2 του άρθρου 3 και διέπεται από τις διατάξεις του ουσιαστικού δικαίου για τις συμβάσεις.

Άρθρο 3
Προσφυγή στη διαμεσολάβηση

1. Διαμεσολάβηση είναι δυνατή:

α) αν τα μέρη συμφωνούν να προσφύγουν σε διαδικασία διαμεσολάβησης πριν ή κατά τη διάρκεια της εκκρεμοδικίας,

β) αν κληθούν να προσφύγουν στη διαμεσολάβηση σύμφωνα με την παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου,

γ) αν διαταχθεί διαμεσολάβηση από δικαστήριο άλλου κράτους-μέλους ή

δ) αν επιβάλλεται υποχρεωτικά διαμεσολάβηση με νόμο.

Η προσφυγή στη διαμεσολάβηση αποκλείει προσωρινά και μέχρι περατώσεώς της, τη διαδικασία ενώπιον των δικαστηρίων.

2. Το δικαστήριο στο οποίο είναι εκκρεμής η υπόθεση μπορεί σε κάθε στάση της δίκης, ανάλογα με την περίπτωση και λαμβάνοντας υπόψη όλες τις περιστάσεις της υπόθεσης, να καλεί τα μέρη να προσφύγουν στη διαμεσολάβηση για να επιλύσουν τη διαφορά. Εφόσον τα μέρη συμφωνούν το δικαστήριο αναβάλλει υποχρεωτικά τη συζήτηση της υπόθεσης σε δικάσιμο μετά την πάροδο τριμήνου και όχι πέραν του εξαμήνου.

Άρθρο 4
Ορισμοί

Για τους σκοπούς του παρόντος νόμου ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

α) Ως διασυνοριακή διαφορά νοείται εκείνη κατά την οποία τουλάχιστον ένα από τα μέρη κατοικεί μόνιμως ή διαμένει συνήθως σε κράτος-μέλος διαφορετικό από εκείνο οποιουδήποτε άλλου μέρους κατά την ημερομηνία στην οποία:

αα) τα μέρη συμφωνούν να προσφύγουν σε διαδικασία διαμεσολάβησης αφότου ανέκυψε η διαφορά·

ββ) διετάχθη η διαμεσολάβηση από δικαστήριο κράτους μέλους·

γγ) υφίσταται υποχρέωση διαμεσολάβησης δυνάμει του εθνικού δικαίου ή

δδ) κληθούν τα μέρη για τους σκοπούς της παραγράφου 2 του άρθρου 3.

Για τους σκοπούς των άρθρων 10 και 11, ως διασυνοριακή διαφορά νοείται και εκείνη για την οποία αρχίζουν δικαστικές διαδικασίες ή διαιτησία ύστερα από διαμεσολάβηση μεταξύ των μερών σε κράτος-μέλος άλλο από εκείνο της μόνιμης κατοικίας ή συνήθους διαμονής των μερών, κατά την προβλεπόμενη στην κατά τα ανωτέρω περίπτωση α' υποστοιχ. αα, ββ ή γγ ημερομηνία.

Η έννοια της κατοικίας προσδιορίζεται σύμφωνα με τα άρθρα 59 και 60 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 44/2001.

β) Ως διαμεσολάβηση νοείται διαρθρωμένη διαδικασία ανεξαρτήτως ονομασίας, στην οποία δύο ή περισσότερα μέρη μιας διαφοράς επιχειρούν εκουσίως να επιλύσουν με συμφωνία τη διαφορά αυτή με τη βοήθεια διαμεσολαβητή. Στην έννοια αυτή δεν περιλαμβάνεται η απόπειρα συμβιβασμού που γίνεται από τον ειρηνοδίκη ή το δικαστήριο κατά τη διάρκεια της δίκης, σύμφωνα με τα άρθρα 208επ και 233 παράγραφος 2 ΚΠολΔ.

γ) Ως διαμεσολαβητής νοείται τρίτο σε σχέση με τους διαδίκους πρόσωπο, από το οποίο ζητείται να αναλάβει διαμεσολάβηση με κατάλληλο, αποτελεσματικό και αμερόληπτο τρόπο, ανεξαρτήτως του τρόπου με τον οποίο ορίστηκε ή ανέλαβε να τελέσει την εν λόγω διαμεσολάβηση. Ο διαμεσολαβητής πρέπει να είναι δικηγόρος διαπιστευμένος ως διαμεσολαβητής κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 7. Αν πρόκειται για διασυνοριακή διαφορά κατά την έννοια της περίπτωσης α' του παρόντος άρθρου, τα μέρη μπορούν να ορίσουν διαπιστευμένο διαμεσολαβητή που δεν έχει τη δικηγορική ιδιότητα.

Άρθρο 5 **Φορείς κατάρτισης**

1. Φορείς κατάρτισης διαμεσολαβητών μπορούν να είναι αστικές μη κερδοσκοπικές εταιρείες που συνιστούν από κοινού ένας τουλάχιστον δικηγορικός σύλλογος και ένα τουλάχιστον από τα επιμελητήρια της Χώρας και λειτουργούν μετά τη χορήγηση άδειας από την υπηρεσία του άρθρου 7.

2. Με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται ύστερα από πρόταση των Υπουργών Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, Περιφερειακής Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας και Παιδείας, Δια βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, καθορίζονται ειδικότερα οι όροι και προϋποθέσεις αδειοδότησης και λειτουργίας των φορέων κατάρτισης διαμεσολαβητών, το περιεχόμενο των σχετικών προγραμμάτων βασικής εκπαίδευσης, κατάρτισης και μεταεκπαίδευσης, η διάρκεια τους, ο τόπος διεξαγωγής τους, τα προσόντα των εκπαιδευτών, ο αριθμός των συμμετεχόντων, καθώς και οι κυρώσεις που επιβάλλονται στους φορείς κατάρτισης διαμεσολαβητών, σε περίπτωση μη τήρησης των υποχρεώσεων τους. Οι κυρώσεις αυτές είναι χρηματικό πρόστιμο ή προσωρινή ή οριστική ανάκληση της άδειας λειτουργίας τους. Τα κριτήρια επιλογής και επιμέτρησης των κυρώσεων θα καθορισθούν με το ανωτέρω προεδρικό διάταγμα.

3. Για τη χορήγηση άδειας ίδρυσης, οι φορείς κατάρτισης της παραγράφου 1 καταθέτουν παράβολο υπέρ του Δημοσίου, το ύψος και η αναπροσαρμογή του οποίου καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

Άρθρο 6 **Φορέας πιστοποίησης**

1. Συνιστάται «Επιτροπή Πιστοποίησης Διαμεσολαβητών» υπό την εποπτεία του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Στην αρμοδιότητα της Επιτροπής υπάγονται ιδίως η πιστοποίηση των υποψήφιων διαμεσολαβητών, ο έλεγχος για την τήρηση των υποχρεώσεων των φορέων κατάρτισης διαμεσολα-

βητών, ο έλεγχος της συμμόρφωσης των διαπιστευμένων διαμεσολαβητών προς τον Κώδικα Δεοντολογίας, καθώς και η εισήγηση προς τον Υπουργό Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων για την επιβολή των κυρώσεων που προβλέπονται στα άρθρα 5 και 7. Η Επιτροπή συγκροτείται από τον πρόεδρο και τέσσερα (4) μέλη, καθώς και από ισάριθμους αναπληρωτές τους. Η θητεία τους είναι τριετής.

2. Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων ορίζονται ως πρόεδρος και μέλη της Επιτροπής με τους αναπληρωτές τους, διαπιστευμένοι διαμεσολαβητές με άρτια εκπαίδευση και επαρκή εμπειρία σε θέματα διαμεσολάβησης. Ο πρόεδρος και τα μέλη της Επιτροπής λαμβάνουν αποζημίωση ανά συνεδρίαση που καθορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

3. Η πιστοποίηση των υποψήφιων διαμεσολαβητών γίνεται ύστερα από εξετάσεις ενώπιον επιτροπής εξετάσεων, στην οποία συμμετέχουν δύο μέλη της Επιτροπής της παραγράφου 1, τα οποία ορίζει ο πρόεδρος αυτής, και ένας δικαστικός λειτουργός, ο οποίος ορίζεται σύμφωνα με τη διάταξη της παραγράφου 2 του άρθρου 41 του ν. 1756/1988 και προεδρεύει της εν λόγω επιτροπής. Αυτή ελέγχει αν ο υποψήφιος διαθέτει τις γνώσεις, δεξιότητες και επαρκή εκπαίδευση από τους φορείς κατάρτισης του άρθρου 5, για να παρέχει υπηρεσίες διαμεσολάβησης και η απόφαση της είναι έγγραφη και πλήρως αιτιολογημένη. Για τη γραμματειακή υποστήριξη του έργου της Επιτροπής της παραγράφου 1 και της επιτροπής εξετάσεων, η Ολομέλεια των Δικηγορικών Συλλόγων υποχρεούται να διαθέτει το προσωπικό που προβλέπεται στον Κανονισμό της παραγράφου 5 του παρόντος άρθρου. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων καθορίζονται:

α) ο τρόπος και το ύψος της αμοιβής των μελών της επιτροπής εξετάσεων,

β) τα εξετάστρα που προκαταβάλλονται με παράβολο από τους υποψηφίους στην επιτροπή εξετάσεων.

4. Η απόφαση της Επιτροπής της παραγράφου 1 για την πιστοποίηση ή μη των διαμεσολαβητών είναι έγγραφη και εκδίδεται σύμφωνα με την απόφαση της επιτροπής εξετάσεων.

5. Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων:

α) εγκρίνεται ο Κανονισμός λειτουργίας της Επιτροπής της παραγράφου 1 και της επιτροπής εξετάσεων.

β) καθορίζονται ειδικότερα η διαδικασία, ο τρόπος, τα κριτήρια, οι όροι και οι προϋποθέσεις εξέτασης των υποψήφιων διαμεσολαβητών ενώπιον της επιτροπής εξετάσεων,

γ) καθορίζεται η διαδικασία ελέγχου των φορέων κατάρτισης διαμεσολαβητών και των διαπιστευμένων διαμεσολαβητών και

δ) ρυθμίζεται κάθε σχετικό θέμα.

Άρθρο 7 **Διαπίστευση**

1. Το Τμήμα Δικηγορικού Λειτουργήματος και Δικαστικών Επιμελητών που ανήκει στη Γενική Διεύθυνση Διοίκησης Δικαιοσύνης του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων είναι αρμόδιο για

τη διαπίστευση των διαμεσολαβητών και την έκδοση των διοικητικών πράξεων που είναι αναγκαίες για τη διαπίστευση, μεριμνά δε για τη σύνταξη πινάκων των αδειοδοτούμενων φορέων κατάρτισης διαμεσολαβητών και των διαπιστευμένων διαμεσολαβητών και τη διανομή των πινάκων αυτών στα δικαστήρια.

2. Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων:

α) καθορίζονται οι ειδικότεροι όροι και προϋποθέσεις για τη διαπίστευση των διαμεσολαβητών, καθώς και η διαδικασία αναγνώρισης του τίτλου διαπίστευσης που έχουν λάβει οι διαμεσολαβητές σε άλλο κράτος-μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Για την αναγνώριση αυτή, καθώς και για την προσωρινή ή οριστική ανάκληση της διαπίστευσης απαιτείται προηγουμένως η σύμφωνη γνώμη της Επιτροπής του άρθρου 6 παράγραφος 1,

β) θεσπίζεται Κώδικας Δεοντολογίας για τους διαπιστευμένους διαμεσολαβητές,

γ) προβλέπονται οι ειδικότερες προϋποθέσεις για την επιβολή κυρώσεων από την παράβαση των ρυθμίσεων του ανωτέρου Κώδικα. Οι κυρώσεις αυτές που επιβάλλονται ύστερα από τη σύμφωνη γνώμη της Επιτροπής του άρθρου 6 παράγραφος 1, είναι η προσωρινή ή οριστική ανάκληση της διαπίστευσης και

δ) ρυθμίζεται κάθε σχετικό θέμα.

Άρθρο 8 Διαδικασία

1. Στη διαδικασία της διαμεσολάβησης τα μέρη ή ο νόμιμος αντιπρόσωπος ή ο εκπρόσωπος τους, όταν πρόκειται για νομικά πρόσωπα, παρίστανται με πληρεξούσιο δικηγόρο.

2. Ο διαμεσολαβητής ορίζεται από τα μέρη ή από τρίτο πρόσωπο της επιλογής τους.

3. Η διαδικασία της διαμεσολάβησης καθορίζεται από τον διαμεσολαβητή σε συνεννόηση με τα μέρη, τα οποία μπορούν να τερματίσουν τη διαδικασία διαμεσολάβησης οποτεδήποτε επιθυμούν. Η διαδικασία της διαμεσολάβησης έχει εμπιστευτικό χαρακτήρα και δεν τηρούνται πρακτικά. Ο διαμεσολαβητής μπορεί να επικοινωνεί και να συναντάται στο πλαίσιο της διαμεσολάβησης με καθένα από τα μέρη. Πληροφορίες που αντλεί ο διαμεσολαβητής κατά τις επαφές αυτές με το ένα μέρος δεν κοινοποιούνται στο άλλο μέρος χωρίς τη σύμφωνη γνώμη του.

4. Ο διαμεσολαβητής δεν είναι υποχρεωμένος να δεχθεί το διορισμό του και ευθύνεται κατά τη διάρκεια της διαμεσολάβησης μόνο για δόλο.

Άρθρο 9 Εκτελεστότητα των συμφωνιών που προκύπτουν από διαμεσολάβηση

1. Ο διαμεσολαβητής συντάσσει πρακτικό διαμεσολάβησης που πρέπει να περιέχει:

α) το όνομα και το επώνυμο του διαμεσολαβητή,

β) τον τόπο και το χρόνο της διαμεσολάβησης,

γ) τα ονόματα και τα επώνυμα εκείνων που έλαβαν μέρος στη διαδικασία της διαμεσολάβησης,

δ) τη συμφωνία για τη διαμεσολάβηση, με βάση την οποία διεξήχθη η διαμεσολάβηση,

ε) τη συμφωνία στην οποία κατέληξαν τα μέρη κατά τη διαμεσολάβηση, ή τη διαπίστωση της αποτυχίας της δια-

μεσολάβησης, καθώς και την αιτία της διαφοράς.

2. Μετά το πέρας της διαδικασίας διαμεσολάβησης το πρακτικό υπογράφεται από το διαμεσολαβητή, τα μέρη και τους πληρεξούσιους δικηγόρους τους. Το πρωτότυπο αυτού κατατίθεται, εφόσον ένα τουλάχιστον των μερών το ζητήσει, με επιμέλεια του διαμεσολαβητή στη γραμματεία του μονομελούς πρωτοδικείου της περιφέρειας, όπου διεξήχθη η διαμεσολάβηση. Κατά την κατάθεση, ο ενδιαφερόμενος υποβάλλει παράβολο υπέρ του Δημοσίου, το ύψος και η αναπροσαρμογή του οποίου καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Σε περίπτωση αποτυχίας της διαμεσολάβησης το πρακτικό μπορεί να υπογράφεται μόνο από τον διαμεσολαβητή.

3. Από την κατάθεση στη γραμματεία του μονομελούς πρωτοδικείου το πρακτικό διαμεσολάβησης, εφόσον περιέχει συμφωνία των μερών για ύπαρξη αξίωσης που μπορεί να εκτελεσθεί αναγκαστικά, αποτελεί εκτελεστό τίτλο σύμφωνα με το άρθρο 904 παράγραφος 2 εδάφιο γ ΚΠολΔ.

Άρθρο 10 Απόρρητο της διαμεσολάβησης

Η διαμεσολάβηση πρέπει να διεξάγεται κατά τρόπο που να μην παραβιάζει το απόρρητο αυτής, εκτός αν τα μέρη συμφωνήσουν άλλως. Πριν από την έναρξη της διαδικασίας όλοι οι συμμετέχοντες δεσμεύονται εγγράφως να τηρήσουν το απόρρητο της διαδικασίας. Τα μέρη, εφόσον το επιθυμούν, δεσμεύονται εγγράφως να τηρήσουν και το απόρρητο του περιεχομένου της συμφωνίας, στην οποία ενδέχεται να καταλήξουν κατά τη διαμεσολάβηση, εκτός αν η κοινολόγηση του περιεχομένου της εν λόγω συμφωνίας είναι απαραίτητη για την εκτέλεση αυτής, σύμφωνα με το άρθρο 9 παράγραφος 3.

Οι διαμεσολαβητές, τα μέρη, οι πληρεξούσιοι αυτών και όσοι άλλοι συμμετέχουν στη διαδικασία διαμεσολάβησης δεν εξετάζονται ως μάρτυρες. Όλοι οι ανωτέρω δεν υποχρεούνται να προσκομίσουν σε επακολούθουσες δίκες ή διαιτησίες στοιχεία που προκύπτουν από διαδικασία διαμεσολάβησης ή έχουν σχέση με αυτήν, παρά μόνο εφόσον τούτο επιβάλλεται από κανόνες δημόσιας τάξης, κυρίως για να εξασφαλιστεί η προστασία των ανηλίκων ή για να αποφευχθεί ο κίνδυνος να θιγεί η σωματική ακεραιότητα ή ψυχική υγεία προσώπου.

Άρθρο 11 Αποτελέσματα της διαμεσολάβησης στην παραγραφή και τις αποσβεστικές προθεσμίες

Η προσφυγή στη διαμεσολάβηση κατά τις διατάξεις του άρθρου 3 διακόπτει την παραγραφή και την αποσβεστική προθεσμία ασκήσεως των αξιώσεων, καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας διαμεσολάβησης. Με την επιφύλαξη των διατάξεων των άρθρων 261 επ. ΑΚ η παραγραφή και η αποσβεστική προθεσμία που διακόπηκαν αρχίζουν και πάλι από τη σύνταξη του πρακτικού αποτυχίας της διαμεσολάβησης ή από την επίδοση δήλωσης αποχώρησης από τη διαμεσολάβηση από εκάτερο των μερών στο άλλο μέρος και τον διαμεσολαβητή ή της με οποιονδήποτε τρόπο κατάρτησης της διαμεσολάβησης.

Άρθρο 12 Αμοιβές

Αριθμ. 182/17/ 2010

1. Ο διαμεσολαβητής αμειβεται με ωριαία αντιμισθία και για 24 κατ' ανώτατο όριο ώρες, στις οποίες περιλαμβάνεται και ο χρόνος προετοιμασίας του για τη διαδικασία της διαμεσολάβησης. Τα μέρη και ο διαμεσολαβητής μπορούν να συμφωνήσουν διαφορετικό τρόπο αμοιβής.

2. Η αμοιβή του διαμεσολαβητή βαρύνει τα μέρη κατ' ισομοιρία, εκτός αν τα μέρη συμφωνήσουν διαφορετικά. Κάθε μέρος βαρύνεται με την αμοιβή του πληρεξούσιου δικηγόρου του.

3. Το ύψος της ωριαίας αντιμισθίας της παραγράφου 1 καθορίζεται και αναπροσαρμόζεται με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

Άρθρο 13 Ενημέρωση κοινού

Το Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων φροντίζει με κάθε πρόσφορο μέσο, ιδίως μέσω του Διαδικτύου, να παρέχεται πληροφόρηση στο ευρύ κοινό σχετικά με τον τρόπο πρόσβασης σε διαμεσολαβητές.

Άρθρο 14 Μεταβατική διάταξη

Στην πρώτη σύνθεση της Επιτροπής του άρθρου 6 παράγραφος 1 μπορούν να ορισθούν, κατ' εξαίρεση των όσων προβλέπονται στο άρθρο 7 παράγραφος 2, διαμεσολαβητές που έχουν λάβει τίτλο διαπίστευσης σε άλλο κράτος-μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Άρθρο 15 Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 15 Νοεμβρίου 2010

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ	ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ, ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ
Γ. Παπακωνσταντίνου	Μ. Χρυσοχοϊδης
ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ	ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ
Α. Διαμαντοπούλου	Χ. Καστανίδης

ΕΚΘΕΣΗ

Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους (άρθρο 75 παρ. 1 του Συντάγματος)

στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων «Διαμεσολάβηση σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις»

Με τις διατάξεις του υπόψη νομοσχεδίου, ρυθμίζονται θέματα διαμεσολάβησης σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις. Ειδικότερα προβλέπονται τα ακόλουθα:

1. Σκοπός του υπό ψήφιση νομοσχεδίου ορίζεται: i) η προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας προς τις διατάξεις της οδηγίας 2008/52/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 21ης Μαΐου 2008, σχετικά με θέματα διαμεσολάβησης σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις διασυνοριακών διαφορών και ii) η θεσμοθέτηση εθνικών διαδικασιών διαμεσολάβησης. (άρθρο 1)

2. Ορίζεται ότι, σε διαμεσολάβηση υπάγονται οι διαφορές ιδιωτικού δικαίου, με συμφωνία των μερών, η οποία αποδεικνύεται με έγγραφο ή από τα πρακτικά του δικαστηρίου, σε περίπτωση που τα μέρη έχουν την εξουσία να διαθέτουν το αντικείμενο της διαφοράς. (άρθρο 2)

3.α. Προβλέπονται οι περιπτώσεις, για τις οποίες είναι δυνατή η διαμεσολάβηση και παράλληλα ορίζεται ότι, η προσφυγή σε αυτήν αποκλείει προσωρινά και μέχρι περατώσεώς της, τη διαδικασία ενώπιον των δικαστηρίων.

β. Παρέχεται η δυνατότητα, στο Δικαστήριο, στο οποίο εκκρεμεί η υπόθεση, σε κάθε στάση της δίκης, ανάλογα με την περίπτωση, να καλέσει τα μέρη να προσφύγουν στη διαμεσολάβηση, για να επιλύσουν τη διαφορά, λαμβάνοντας υπόψη όλες τις περιστάσεις της υπόθεσης.

- Εφόσον τα μέρη συμφωνούν το δικαστήριο αναβάλλει υποχρεωτικά τη συζήτηση της υπόθεσης σε δικάσιμο, μετά την πάροδο τριμήνου και όχι πέραν του εξαμήνου.

(άρθρο 3)

4. Προσδιορίζεται η έννοια των όρων «διασυνοριακή διαφορά», «διαμεσολάβηση» και «διαμεσολαβητής», που αναφέρονται στο υπό ψήφιση νομοσχέδιο, για την εφαρμογή του. (άρθρο 4)

5.α. Ορίζεται ότι, φορείς κατάρτισης διαμεσολαβητών μπορούν να είναι αστικές μη κερδοσκοπικές εταιρείες, που συνιστούν από κοινού ένας τουλάχιστον δικηγορικός σύλλογος και ένα τουλάχιστον εκ των επιμελητηρίων της χώρας και λειτουργούν μετά τη χορήγηση της άδειας, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα.

β. Παρέχεται η εξουσιοδότηση για τον καθορισμό, με π.δ. των όρων και προϋποθέσεων αδειοδότησης και λειτουργίας των φορέων κατάρτισης διαμεσολαβητών, του περιεχομένου των σχετικών προγραμμάτων βασικής εκπαίδευσης, κατάρτισης και μετεκπαίδευσης, της διάρκειάς τους, του τόπου διεξαγωγής τους, των προσόντων των εκπαιδευτών, του αριθμού των συμμετεχόντων, καθώς και των κυρώσεων που επιβάλλονται στους φορείς κατάρτισης διαμεσολαβητών, σε περίπτωση μη τήρησης των υποχρεώσεών τους.

- Οι εν λόγω κυρώσεις μπορεί να είναι χρηματικό πρό-

στιμο ή προσωρινή ή οριστική ανάκληση της άδειας λειτουργίας των εν λόγω φορέων.

- Τα κριτήρια επιλογής και επιμέτρησης των κυρώσεων καθορίζονται, επίσης, με το προαναφερόμενο π.δ/γμα.

γ. Προβλέπεται η καταβολή παραβόλου υπέρ του Δημοσίου, από τους φορείς κατάρτισης διαμεσολαβητών, για τη χορήγηση άδειας ίδρυσης, το ύψος και η αναπροσαρμογή του οποίου καθορίζονται με κ.υ.α. (άρθρο 5)

6.α. Συνιστάται «Επιτροπή Πιστοποίησης Διαμεσολαβητών», υπό την εποπτεία του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, με την οριζόμενη συγκρότηση και προσδιορίζονται οι αρμοδιότητές της και η θητεία των μελών της.

β. Παρέχεται η εξουσιοδότηση, για τον ορισμό, με υπουργική απόφαση, των διαπιστευμένων διαμεσολαβητών, ως προέδρου και μελών της Επιτροπής, με τα οριζόμενα προσόντα.

- Η αποζημίωση, ανά συνεδρίαση, του προέδρου και των μελών της Επιτροπής, καθορίζεται με κ.υ.α.

γ. Για την γραμματειακή υποστήριξη του έργου της ανωτέρω Επιτροπής καθώς και της επιτροπής εξετάσεων, η Ολομέλεια των Δικηγορικών Συλλόγων υποχρεούται να διαθέτει το οριζόμενο προσωπικό.

δ. Παρέχεται, επίσης, η εξουσιοδότηση, για τον καθορισμό με κ.υ.α., του τρόπου και του ύψους της αμοιβής των μελών της επιτροπής εξετάσεων και των εξεταστών, που προκαταβάλλονται με παράβολο από τους υποψήφιους στην επιτροπή εξετάσεων.

ε. Με υπουργική απόφαση, επίσης, εγκρίνεται ο κανονισμός λειτουργίας της Επιτροπής, καθορίζεται η διαδικασία, ο τρόπος, τα κριτήρια, οι όροι και οι προϋποθέσεις εξέτασης των υποψηφίων διαμεσολαβητών ενώπιον της επιτροπής εξετάσεων, η διαδικασία ελέγχου των φορέων κατάρτισης διαμεσολαβητών και των διαπιστευμένων διαμεσολαβητών κ.λπ.. (άρθρο 6)

7.α. Ορίζεται το Τμήμα Δικηγορικού Λειτουργήματος και Δικαστικών Επιμελητών, που ανήκει στη Γενική Διεύθυνση Διοίκησης Δικαιοσύνης του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, ως αρμόδιο για την διαπίστευση των διαμεσολαβητών, την έκδοση των διοικητικών πράξεων που είναι αναγκαίες για τη διαπίστευση, τη σύνταξη πινάκων των αδειοδοτούμενων φορέων κατάρτισης διαμεσολαβητών, των διαπιστευμένων διαμεσολαβητών και τη διανομή τους στα δικαστήρια.

β. Με υπουργική απόφαση: i) καθορίζονται οι ειδικότεροι όροι και προϋποθέσεις, για την διαπίστευση των διαμεσολαβητών, καθώς και η διαδικασία αναγνώρισης του τίτλου διαπίστευσης των διαμεσολαβητών σε άλλο κράτος-μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ii) θεσπίζεται Κώδικας Δεοντολογίας για τους διαπιστευμένους διαμεσολαβητές, iii) προβλέπονται οι ειδικότερες προϋποθέσεις για την επιβολή κυρώσεων (προσωρινή ή οριστική ανάκληση της διαπίστευσης), από την παράβαση των ρυθμίσεων του εν λόγω Κώδικα κ.λπ.. (άρθρο 7)

8. Ρυθμίζονται θέματα σχετικά με τη διαδικασία της διαμεσολάβησης, η οποία έχει εμπιστευτικό χαρακτήρα και δεν τηρούνται πρακτικά. Ειδικότερα:

α. Καθορίζεται ο τρόπος παράστασης των μερών και ορισμού του διαμεσολαβητή.

β. Προβλέπεται ότι, πληροφορίες που αντλεί ο διαμεσολαβητής κατά τις επαφές του με καθένα από τα μέρη δεν κοινοποιούνται στο άλλο μέρος, χωρίς τη σύμφωνη γνώμη του.

γ. Ο διαμεσολαβητής δεν είναι υποχρεωμένος να δεχθεί τον διορισμό του και ευθύνεται κατά τη διάρκεια της διαμεσολάβησης μόνο για δόλο. (άρθρο 8)

9. Ρυθμίζονται θέματα σχετικά με την εκτελεστικότητα των συμφωνιών, που προκύπτουν από διαμεσολάβηση και ειδικότερα:

α. Προβλέπεται η σύνταξη πρακτικού διαμεσολάβησης από τον διαμεσολαβητή, με το οριζόμενο περιεχόμενο.

β. Ορίζεται ότι, κατά την κατάθεση του πρωτότυπου πρακτικού στη γραμματεία του μονομελούς πρωτοδικείου της Περιφέρειας, όπου διεξήχθη η διαμεσολάβηση, ο ενδιαφερόμενος υποβάλλει παράβολο υπέρ του Δημοσίου, το ύψος και η αναπροσαρμογή του οποίου καθορίζονται με κ.υ.α.

γ. Το πρακτικό διαμεσολάβησης, από την κατάθεσή του στη γραμματεία του μονομελούς πρωτοδικείου, εφόσον περιέχει συμφωνία των μερών για ύπαρξη αξίωσης που μπορεί να εκτελεσθεί αναγκαστικά, αποτελεί εκτελεστό τίτλο, σύμφωνα με τις ισχύουσες σχετικές διατάξεις (άρθρο 904, παρ.2, εδάφ. γ, του ΚΠολΔ). (άρθρο 9)

10. Θεσπίζεται το απόρρητο της διαμεσολάβησης, τόσο επί της διαδικασίας, όσο και επί του περιεχομένου της συμφωνίας, στην οποία τα μέρη ενδέχεται να καταλήξουν κατά τη διαμεσολάβηση. (άρθρο 10)

11. Ορίζεται ότι, με την προσφυγή στη διαμεσολάβηση, διακόπτεται η παραγραφή και η αποσβεστική προθεσμία ασκήσεως των αξιώσεων, καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας διαμεσολάβησης.

- Η παραγραφή και η αποσβεστική προθεσμία που διακόπηκαν, αρχίζουν και πάλι, υπό τις οριζόμενες επιφυλάξεις, από τη σύνταξη του πρακτικού αποτυχίας της διαμεσολάβησης ή από την επίδοση δήλωσης αποχώρησης, από τη διαμεσολάβηση από κάποιο των μερών στο άλλο μέρος και τον διαμεσολαβητή ή από την με οποιονδήποτε τρόπο κατάργηση της διαμεσολάβησης. (άρθρο 11)

12. Ρυθμίζονται θέματα σχετικά με τον τρόπο αμοιβής του διαμεσολαβητή. Ειδικότερα, ορίζεται ότι:

α. Ο διαμεσολαβητής αμειβεται με ωριαία αντιμισθία και για 24 ώρες, κατ' ανώτατο όριο, στις οποίες περιλαμβάνεται και ο χρόνος προετοιμασίας του για τη διαδικασία της διαμεσολάβησης.

- Παρέχεται η δυνατότητα στα μέρη και τον διαμεσολαβητή να συμφωνήσουν διαφορετικό τρόπο αμοιβής.

β. Η αμοιβή του διαμεσολαβητή βαρύνει τα μέρη κατ' ισομοιρία, εκτός εάν τα μέρη συμφωνήσουν διαφορετικά.

- Κάθε μέρος βαρύνεται με την αμοιβή του πληρεξούσιου δικηγόρου του.

γ. Με υπουργική απόφαση, καθορίζεται και αναπροσαρμόζεται το ύψος της προαναφερόμενης ωριαίας αντιμισθίας. (άρθρο 12)

13. Η παροχή πληροφόρησης στο ευρύ κοινό, μέσω κυρίως του Διαδικτύου, σχετικά με τον τρόπο πρόσβασης σε διαμεσολαβητές, αποτελεί φροντίδα του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. (άρθρο 13)

14. Εισάγεται μεταβατική ρύθμιση, σύμφωνα με την οποία, παρέχεται η δυνατότητα, στην πρώτη σύνθεση της Επιτροπής Πιστοποίησης Διαμεσολαβητών και κατ' εξαίρεση των προβλεπομένων στον υπό ψήφιση νόμο, να οριστούν διαμεσολαβητές που έχουν λάβει τίτλο διαπίστευσης σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης. (άρθρο 14)

Από τις προτεινόμενες διατάξεις προκαλούνται τα ακόλουθα οικονομικά αποτελέσματα:

A. Επί του Κρατικού Προϋπολογισμού

1. Ετήσια δαπάνη, από τη χορήγηση αποζημίωσης, ανά συνεδρίαση, στον Πρόεδρο και τα μέλη της συνιστώμενης Επιτροπής Πιστοποίησης Διαμεσολαβητών, το ύψος της οποίας εξαρτάται από την έκδοση σχετικής κ.υ.α.

(άρθρο 6 παρ. 2)

2. Δαπάνη, από την καταβολή αποζημίωσης στον Πρόεδρο και τα μέλη της Επιτροπής εξετάσεων υποψηφίων διαμεσολαβητών, η οποία εξαρτάται από τη συχνότητα διενέργειας των σχετικών εξετάσεων και από την έκδοση σχετικής κ.υ.α.

(άρθρο 6 παρ. 3)

3. Αύξηση των δημοσίων εσόδων, από την καταβολή παραβόλου υπέρ του Δημοσίου για: i) τη χορήγηση άδειας ίδρυσης των φορέων κατάρτισης διαμεσολαβητών (άρθρο 5 παρ. 3), ii) τα εξετάστρα που προκαταβάλλονται από τους υποψήφιους διαμεσολαβητές στην επιτροπή εξετάσεων (άρθρο 6 παρ. 3), iii) την κατάθεση του πρωτότυπου πρακτικού διαμεσολάβησης στη γραμματεία του Μονομελούς Πρωτοδικείου της Περιφέρειας, όπου διεξήχθη η διαμεσολάβηση.

(άρθρο 9 παρ. 2)

Το ύψος των εν λόγω εσόδων εξαρτάται από πραγματικά γεγονότα και από την έκδοση σχετικών κ.υ.α.

4. Ενδεχόμενη αύξηση των δημοσίων εσόδων, από την είσπραξη χρηματικών προστίμων, τα οποία τυχόν επιβληθούν ως κυρώσεις στους φορείς κατάρτισης διαμεσολαβητών, σε περίπτωση μη τήρησης των υποχρεώσεών τους, η οποία εξαρτάται από πραγματικά γεγονότα (αριθμός και είδος παράβασης κ.λπ.) και από την έκδοση σχετικού π. δ/τος.

(άρθρο 5 παρ. 2)

B. Επί του Κρατικού Προϋπολογισμού και του προϋπολογισμού των Ν.Π.Δ.Δ. και Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού και λοιπών φορέων του ευρύτερου δημόσιου τομέα

Ενδεχόμενη δαπάνη, από την καταβολή αποζημίωσης στο διαμεσολαβητή, κατά το μέρος που αναλογεί στον καθένα των μερών, και από την καταβολή αμοιβής στον πληρεξούσιο δικηγόρο, στην περίπτωση που κάποιος από τους ανωτέρω φορείς είναι ένα από τα μέρη που προσφεύγουν στη διαδικασία της διαμεσολάβησης.

(άρθρο 12 παρ. 3)

Αθήνα, 11 Νοεμβρίου 2010

Η Γενική Διευθύντρια

Βιολέττα Καρακατσάνη-Κονίδα

ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

(άρθρο 75 παρ. 3 του Συντάγματος)

στο σχέδιο νόμου «Διαμεσολάβηση σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις»

Από τις διατάξεις του προτεινόμενου νομοσχεδίου προκαλούνται τα ακόλουθα οικονομικά αποτελέσματα:

A. Επί του Κρατικού Προϋπολογισμού

1. Ετήσια δαπάνη, από τη χορήγηση αποζημίωσης, ανά συνεδρίαση, στον Πρόεδρο και τα μέλη της συνιστώμενης Επιτροπής Πιστοποίησης Διαμεσολαβητών, το ύψος της οποίας εξαρτάται από την έκδοση σχετικής κ.υ.α..

(άρθρο 6 παρ. 2)

2. Δαπάνη, από την καταβολή αποζημίωσης στον Πρόεδρο και τα μέλη της Επιτροπής εξετάσεων υποψηφίων διαμεσολαβητών, η οποία εξαρτάται από τη συχνότητα διενέργειας των σχετικών εξετάσεων και από την έκδοση σχετικής κ.υ.α..

(άρθρο 6 παρ. 3)

Οι ανωτέρω δαπάνες θα καλύπτονται από τις πιστώσεις του προϋπολογισμού του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, καθώς και από την είσπραξη των σχετικών παραβόλων κατ' εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 5 παρ. 3, 6 παρ. 3 και 9 παρ. 2.

B. Επί του Κρατικού Προϋπολογισμού και του προϋπολογισμού των Ν.Π.Δ.Δ. και Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού και λοιπών φορέων του ευρύτερου δημόσιου τομέα

Ενδεχόμενη δαπάνη, από την καταβολή αποζημίωσης στο διαμεσολαβητή, κατά το μέρος που αναλογεί στον καθένα των μερών, και από την καταβολή αμοιβής στον πληρεξούσιο δικηγόρο, στην περίπτωση που κάποιος από τους ανωτέρω φορείς είναι ένα από τα μέρη που προσφεύγουν στη διαδικασία της διαμεσολάβησης.

(άρθρο 12 παρ. 3)

Η ανωτέρω δαπάνη θα αντιμετωπιστεί από τις πιστώσεις του Κρατικού Προϋπολογισμού και του προϋπολογισμού των λοιπών φορέων, κατά περίπτωση.

Αθήνα, 11 Νοεμβρίου 2010

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ,
ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ ΚΑΙ
ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ
ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

Γ. Παπακωνσταντίνου

Χ. Καστανίδης

ΕΚΘΕΣΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΣΥΝΕΠΕΙΩΝ ΡΥΘΜΙΣΕΩΝ

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ: ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ & ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ
ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ**

**ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ: ΚΥΡ. ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ-ΜΑΡΙΑ
ΑΔΑΜΟΠΟΥΛΟΥ**

ΥΠΗΡΕΣΙΑ: ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

**ΘΕΣΗ / ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ: ΔΙΚΑΣΤΙΚΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΣ-ΕΙΔ. ΣΥΝΕΡΓΑΤΗΣ
ΥΠΟΥΡΓΟΥ**

ΤΗΛΕΦΩΝΟ: 210-7705186

E-MAIL: minjust@justice.gr

ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ:

ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗ ΣΕ ΑΣΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ.

ΠΕΡΙΛΗΠΤΙΚΗ ΑΝΑΦΟΡΑ**ΣΤΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΣ ΑΞΙΟΛΟΓΟΥΜΕΝΗΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ:**

Εισάγεται ο θεσμός της διαμεσολάβησης ως εναλλακτική μορφή επίλυσης διαφορών στις αστικές και εμπορικές υποθέσεις και ενσωματώνονται στην εθνική νομοθεσία οι διατάξεις της Οδηγίας 2008/52/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 21^{ης} Μαΐου 2008.

ΠΕΡΙΛΗΠΤΙΚΗ ΑΝΑΦΟΡΑ**ΣΕ ΑΛΛΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΠΟΥ ΤΥΧΟΝ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΣΤΟ
ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟ ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ:**

- 1.
- 2.
- 3.

A: ΚΥΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΟΥΜΕΝΗ ΡΥΘΜΙΣΗ

1. Αναγκαιότητα

1.1. Περιγράψτε το πρόβλημα (οικονομικό, κοινωνικό ή άλλο), το οποίο καθιστά αναγκαία την προώθηση και ψήφιση της αξιολογούμενης ρύθμισης.

Υφίστανται διαφορές, ως προς τις οποίες η σχετικότητα της ορθής λύσης, η ύπαρξη επαγγελματικών σχέσεων, οι σχέσεις γειτονίας κλπ. αναδεικνύουν την από κοινού διευθέτηση ως το πρέπον μέσο. Εξ άλλου, η μεγάλη επιβάρυνση των δικαστηρίων, η συχνή κατάχρηση δικονομικών δυνατοτήτων, ελλείψεις και δυσλειτουργίες στην υλικότεχνική υποδομή επηρέασαν την αποτελεσματική παροχή της δικαιοσύνης με συνέπεια τις τελευταίες δεκαετίες να έχουν αναπτυχθεί σε πολλές χώρες κυρίως διαδικασίες εναλλακτικές προς τη δικαστική διαδικασία εν γένει και ιδίως προς την δίκη, που περατώνεται με την έκδοση δικαστικής απόφασης.

Υπό τον όρο διαμεσολάβηση νοείται η προσπάθεια εκούσιας επίλυσης της διαφοράς που επιχειρείται από τα μέρη υπό την καθοδήγηση ενός ουδέτερου τρίτου προσώπου, του διαμεσολαβητή, ο οποίος υποστηρίζει τα μέρη κατά τις διαπραγματεύσεις, ώστε να καταλήξουν αυτά σε μια κοινή και ικανοποιητική για αυτά λύση. Η διαμεσολάβηση παραμένει εξώδικη διαδικασία, ακόμη και όταν διεξάγεται μετά την εκκρεμοδικία. Χαρακτηριστικό της εμπλοκής του τρίτου σ' αυτήν είναι, ότι ο τρίτος απαγορεύεται να επηρεάσει τα μέρη, δεν υποδεικνύει σε αυτά δικής του έμπνευσης λύσεις, ούτε εκδίδει απόφαση για την διαφορά, αλλά αντίθετα υποβοηθά τα μέρη με κατάλληλες διαπραγματευτικές τεχνικές να συνειδητοποιήσουν τα αληθή συμφέροντα τους, να αναδείξουν (τα μέρη) μέσα από την διαπραγμάτευση κοινά αποδεκτές λύσεις για την όλη σχέση τους και να επιλέξουν, αυτά και πάλι, τις λύσεις εκείνες που θεωρούν μετά την διαμεσολάβηση ότι πρέπει να διέπουν τις σχέσεις τους. Τα χαρακτηριστικά αυτά λείπουν κατ' αρχάς από την συμβιβαστική παρέμβαση του δικαστηρίου σε όλες τις περιπτώσεις που αναφέρθηκαν ανωτέρω, είτε διότι η υπαγωγή στη σχετική διαδικασία των μερών δε γίνεται εξωδίκως, είτε διότι δεν είναι αυτή εκούσια, είτε, κυρίως, διότι παραδοσιακά η παρέμβαση του "ουδέτερου" τρίτου οδηγεί σε πρόταση λύσεων από αυτόν.

Την 24.5.2008 δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης η Οδηγία 2008/52/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 21ης Μαΐου 2008 για ορισμένα θέματα διαμεσολάβησης σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις. Καλούνται τα κράτη μέλη να θέσουν σε ισχύ τις νομοθετικές ,

κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις που είναι απαραίτητες για να συμμορφωθούν με την ανωτέρω Οδηγία πριν από την 20^η Μαΐου 2011 .

Καθίσταται , συνεπώς, αναγκαία η προώθηση και ψήφιση των συγκεκριμένων ρυθμίσεων για την ενσωμάτωση στην εθνική νομοθεσία των διατάξεων της εν λόγω Οδηγίας .

1.2. Αναφέρατε τους στόχους που επιδιώκει η αξιολογούμενη ρύθμιση συμπεριλαμβάνοντας επιπλέον τυχόν ποσοτικοποιημένα και ποιοτικά στοιχεία των επιδιωκόμενων στόχων και αποτελεσμάτων.

Οι εναλλακτικές μορφές επίλυσης διαφορών λειτουργούν κατά κανόνα πιο οικονομικά από απόψεως χρόνου και χρημάτων, κάτι που έχει πίστωση στους ενδιαφερόμενους και στο σύστημα της δικαστικής αρωγής. Το πλεονέκτημα είναι μεγαλύτερο όσο ταχύτερα επιτυγχάνεται μια λύση. Επίσης αποφεύγεται η άκαμπτη λύση «όλα ή τίποτα» αναφορικά με τις έννομες συνέπειες, που είναι χαρακτηριστική σε μία δικαστική απόφαση. Οι εναλλακτικές μορφές διευκολύνουν λύσεις που ανταποκρίνονται στα συμφέροντα και των δύο διαδίκων. Υπάρχει επίσης η δυνατότητα της συνεκτιμήσεως και μη νομικών στοιχείων, κάτι που δεν είναι δυνατόν στο πλαίσιο της εφαρμογής του νόμου.

Η δίκη είναι προσανατολισμένη προς το παρελθόν και προϋποθέτει νομική υπαγωγή. Η αποδέσμευση από νομικά στοιχεία προβάλλεται ως καθοριστικό στοιχείο της διαμεσολάβησης. Αντιστοίχως γίνεται λόγος για λύσεις, που είναι προσανατολισμένες στα συμφέροντα και όχι στα δικαιώματα των μερών ("interest-based" rather than "right-based"). Με την πτυχή αυτή αμφισβητείται κατά βάση η κατασκευή της δικαστικής διαδικασίας και εμμέσως το ουσιαστικό δίκαιο στο βαθμό που προϋποθέτει αξιώσεις. Η δικαστική διαδικασία σύμφωνα με τη δομή της ελάχιστα προσφέρεται για την συνεκτίμηση των ειδικών συμφερόντων που εκάστοτε προκύπτουν.

Επανασυμφιλίωση, δυνατότητα εντάξεως και τρίτων προσώπων στη συμβιβαστική διαδικασία και διάσωση του γοήτρου μέσω αποφυγής της συνέπειας της υπάρξεως νικητή και ηττημένου αναφέρονται ως περαιτέρω πλεονεκτήματα. Η δυνατότητα της επανασυμφιλίωσης θεωρείται μάλιστα ως το εν δυνάμει σπουδαιότερο προτέρημα.

Ακόμη, οι εναλλακτικές μορφές διασφαλίζουν το πλεονέκτημα του ελέγχου και της μη εκφοράς της διαφοράς δημοσίως .

Η Διαμεσολάβηση μέσα από τις εργασίες των οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης εμφανίζεται να τίθεται σε «λειτουργική επικουρικότητα» ως προς τα άλλα μέσα επίλυσης των διαφορών, δεδομένου ότι η διευθέτηση των διαφορών προσκρούει

όλο και περισσότερο στην αυξανόμενη διάρκεια των διαδικασιών και σε δαπάνες δυσανάλογες με το αντικείμενο της διαφοράς, συχνά δε οι συνοριακές διαφορές αντιμετωπίζουν σύνθετα ζητήματα σύγκρουσης νόμων ή αρμοδιοτήτων μεταξύ δικαστηρίων. Η διαμεσολάβηση δεν αποτελεί μέθοδο διαφυγής από την κρατική δικαιοσύνη, αλλά προτείνει στα μέρη ένα εναλλακτικό μέσο επίλυσης της διαφοράς τους, ενώ διαφυλάσσεται πάντοτε το θεμελιώδες δικαίωμά τους για προσφυγή στη δικαιοσύνη. Με την εισαγωγή του θεσμού της διαμεσολάβησης σκοπείται η καταπολέμηση της τάσεως προπετούς προσφυγής στα Δικαστήρια, η ρύθμιση των διαφορών κατά τρόπο ταχύτερο και αποτελεσματικό και η μείωση του φόρτου εργασίας των δικαστηρίων.

1.3. Αναφέρατε αναλυτικά τις κοινωνικές και οικονομικές ομάδες που επηρεάζει άμεσα και αυτές που επηρεάζει έμμεσα η αξιολογούμενη ρύθμιση και προσδιορίστε τον λόγο της επιρροής

2. Καταλληλότητα

2.1. Αναφέρατε, εάν υπάρχουν, προηγούμενες προσπάθειες αντιμετώπισης του ίδιου ή παρόμοιου προβλήματος στην Ελλάδα και περιγράψτε αναλυτικά τα επιτυχή και τα προβληματικά σημεία των προσπαθειών αυτών.

Στο δίκαιο μας δεν είναι άγνωστες ρυθμίσεις που αποσκοπούν στην επίλυση της διαφοράς, είτε εκτός δίκης, είτε και μετά την εκκρεμοδικία, ενίοτε και χωρίς την έκδοση δικαστικής απόφασης. Στην ευρύτερη έννοια των εναλλακτικών μορφών επίλυσης της διαφοράς μπορούν ασφαλώς να ενταχθούν οι διατάξεις του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας που έχουν ως σκοπό να διευκολύνουν τον δικαστικό συμβιβασμό ή και τη συμβιβαστική επίλυση της διαφοράς με την παρέμβαση του δικαστηρίου (208, 209, 233 παρ.2, 524 παρ.1, 573, 548, 591, 602, 667, 681B παρ. 2, 681 Γ παρ.2 ΚΠολΔ), αλλά ασφαλώς και οι διατάξεις που ρυθμίζουν την διαιτησία (άρθρα 867 επ. ΚΠολΔ και ν.2735/1999 για την διεθνή διαιτησία). Τον στόχο αυτό επεδίωξε και ο νομοθέτης του ΚΠολΔ με τη θέσπιση του άρθρου 214Α. Γνωστή είναι επίσης η ύπαρξη και ο ρόλος του ΟΜΕΔ (Οργανισμού Μεσολάβησης και Διαιτησίας, αρθρ. 13 επ.ν.1876/1990), αλλά και η αποτελεσματική σε πολλές περιπτώσεις συμφιλιωτική παρέμβαση των Επιθεωρήσεων Εργασίας στις εργατικές διαφορές. Στην ευρύτερη κατηγορία των ρυθμίσεων αυτών μπορεί να ενταχθεί επίσης ο θεσμός του Τραπεζικού Μεσολαβητή, αλλά και οι προβλεπόμενες από τον νόμο περί προστασίας των καταναλωτών (αρθρ. 11 ν.2251/1994) ειδικές επιτροπές σε επίπεδο Νομαρχίας. Επίσης διαδικασία εξωδικαστικού συμβιβασμού προβλέπεται στο άρθρο 2 παρ. 1 του ν. 3869/2010. Όλοι όμως αυτοί οι τρόποι

επίλυσης των διαφορών διαφέρουν αρκετά από την διαμεσολάβηση, όπως την προβλέπει η προς ενσωμάτωση οδηγία.

2.2. Αναφέρατε τουλάχιστον ένα παράδειγμα αντιμετώπισης του ίδιου ή παρόμοιου προβλήματος σε χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του ΟΟΣΑ (εφόσον υπάρχει) και αιτιολογήστε τον λόγο για τον οποίο επιλέξατε τη συγκεκριμένη χώρα.

2.3. Απαριθμήστε αναλυτικά τα διατάγματα και τις κανονιστικές πράξεις που πρέπει να εκδοθούν, προκειμένου να εφαρμοστεί πλήρως η αξιολογούμενη ρύθμιση και περιγράψτε για κάθε μία από αυτές τυχόν θέματα που πρέπει να προσεχθούν κατά την εφαρμογή της

3. Συνέπειες στην Οικονομία

3.1 Αναφέρατε αναλυτικά ποιες κατηγορίες επιχειρήσεων αφορά η αξιολογούμενη ρύθμιση

3.2 Αναφέρατε αναλυτικά την επίδραση της αξιολογούμενης ρύθμισης στη δομή της αγοράς

3.3 Μετρήστε το κόστος εγκατάστασης για νέες επιχειρήσεις πριν και μετά την αξιολογούμενη ρύθμιση, με την χρήση του «τυποποιημένου μοντέλου κόστους»

3.4 Αναφέρατε αναλυτικά την επίδραση της προτεινόμενης ρύθμισης στις λειτουργίες της παραγωγής και του μάρκετινγκ των επιχειρήσεων

3.5. Αναφέρατε αναλυτικά και αιτιολογήστε την επίδραση της αξιολογούμενης ρύθμισης στην ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων

3.6. Προσδιορίστε το διοικητικό βάρος των επιχειρήσεων που προκαλεί ή αφαιρεί η προτεινόμενη ρύθμιση, εφαρμόζοντας το «τυποποιημένο μοντέλο κόστους»

3.7 Προσδιορίστε ειδικότερα και μετρήστε αναλυτικά και ξεχωριστά το κόστος και τα οφέλη που θα προκύψουν από την προτεινόμενη ρύθμιση για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις

3.8. Προσδιορίστε αναλυτικά τα οφέλη ή την επιβάρυνση του κρατικού προϋπολογισμού, που αναμένεται να προκληθούν από την εξεταζόμενη ρύθμιση

3.9. Προσδιορίστε αναλυτικά τυχόν συνέπειες της προτεινόμενης ρύθμισης στην εθνική οικονομία

4. Συνέπειες στην κοινωνία και στους πολίτες

4.1. Αναφέρατε τις προσδοκώμενες συνέπειες της προτεινόμενης ρύθμισης στην κοινωνία γενικά και στις επηρεαζόμενες κοινωνικές ομάδες ειδικά

4.2. Αναφέρατε τα σημερινά δεδομένα για κάθε ένα τομέα και κάθε μία κοινωνική ομάδα που επηρεάζονται από την αξιολογούμενη ρύθμιση, όπως αυτά προκύπτουν από την Ελληνική Στατιστική Υπηρεσία

4.3. Περιγράψτε ξεχωριστά και αναλυτικά τα οφέλη που αναμένεται να προκύψουν για τον πολίτη από την προτεινόμενη ρύθμιση

4.4. Αναφέρατε τα σημεία της προτεινόμενης ρύθμισης, τα οποία επιφέρουν βελτίωση των υπηρεσιών του Κράτους προς τον πολίτη

4.5. Αναφέρατε τα σημεία της προτεινόμενης ρύθμισης, που απλουστεύουν τις διοικητικές διαδικασίες

5. Συνέπειες στο φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον

5.1. Περιγράψτε ξεχωριστά και αναλυτικά τις αναμενόμενες συνέπειες της αξιολογούμενης ρύθμισης για τη βιώσιμη ανάπτυξη, τη βελτίωση της ποιότητας του περιβάλλοντος και τη μείωση των περιβαλλοντικών κινδύνων

5.2. Αναφέρατε περιληπτικά τα βασικά σημεία της μελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων για την προτεινόμενη ρύθμιση (εφόσον υπάρχει)

6. Συνέπειες στη Δημόσια Διοίκηση και την απονομή της Δικαιοσύνης

6.1. Περιγράψτε ξεχωριστά και αναλυτικά τις αναμενόμενες συνέπειες της αξιολογούμενης ρύθμισης για τη βελτίωση της λειτουργίας και της αποδοτικότητας της Δημόσιας Διοίκησης

6.2. Αναφέρατε τις αναμενόμενες συνέπειες της αξιολογούμενης ρύθμισης στον τρόπο απονομής της Δικαιοσύνης (εφόσον υπάρχουν)

7. Νομιμότητα

7.1 Αναφέρατε το πλαίσιο διατάξεων του Συντάγματος στο οποίο ενδεχομένως εντάσσεται η προτεινόμενη ρύθμιση

7.2. Αναφέρατε τυχόν νομολογία των εθνικών δικαστηρίων και ιδίως του Ανωτάτου Ειδικού Δικαστηρίου, του Συμβουλίου της Επικρατείας, του Αρείου Πάγου ή του Ελεγκτικού Συνεδρίου που αφορά θέματα συναφή με την προτεινόμενη ρύθμιση

7.3. Αναφέρατε τις σχετικές διατάξεις και προβλέψεις του ευρωπαϊκού κοινοτικού δικαίου και των διεθνών συμβάσεων που έχει κυρώσει η Ελλάδα, όπως επίσης και τυχόν νομολογία του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

7.4. Αναφέρατε τυχόν σχετικές προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Σύμβασης των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και της νομολογίας του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου

8. Αρμοδιότητα

8.1. Αναφέρατε τα υπουργεία που είναι συναρμόδια για τον σχεδιασμό και την προώθηση της αξιολογούμενης ρύθμισης, αιτιολογώντας ειδικά τους λόγους συναρμοδιότητας

8.2. Αναφέρατε τις οργανικές μονάδες με τις οποίες υπήρξε συνεργασία του επισπεύδοντος υπουργείου κατά το στάδιο προετοιμασίας της εξεταζόμενης ρύθμισης

8.3. Αναφέρατε αναλυτικά τις υπηρεσίες, που θα είναι αρμόδιες για την εφαρμογή κάθε ξεχωριστής δράσης που προέρχεται από την εξεταζόμενη ρύθμιση

8.4. Σε περίπτωση που η προτεινόμενη ρύθμιση προβλέπει τη σύσταση νέου φορέα, υπηρεσίας, νομικού προσώπου, επιτροπής, συμβουλίου ή άλλου συλλογικού οργάνου, αναφέρατε συνοπτικά τη γνωμοδότηση της Διυπουργικής Επιτροπής της απόφασης Πρωθυπουργού Υ189/18-7-2006 (ΦΕΚ Β' 953) και επισυνάψτε τη μελέτη σκοπιμότητας και την οικονομοτεχνική μελέτη

9. Τήρηση Νομοτεχνικών Κανόνων και Κωδικοποίηση

9.1. Αναφέρατε τους νομοτεχνικούς κανόνες, οι οποίοι εφαρμόστηκαν κατά τη σύνταξη της προτεινόμενης διάταξης, με αναφορά στο εγχειρίδιο οδηγιών της Κεντρικής Νομοπαρασκευαστικής Επιτροπής (ΚΕ.Ν.Ε.)

9.2. Προσδιορίστε τις διατάξεις που τροποποιεί, αντικαθιστά ή καταργεί η προτεινόμενη ρύθμιση και ιδίως αναφέρατε εάν υπάρχει ήδη κώδικας ρυθμίσεων συναφών με την προτεινόμενη

9.3. Αναφέρατε τις εν γένει βελτιώσεις που επιφέρει η προτεινόμενη ρύθμιση στην έννομη τάξη και ειδικά τις διατάξεις που κωδικοποιεί ή απλουστεύει

9.4. Προσδιορίστε τις διατάξεις της προτεινόμενης ρύθμισης που τροποποιούν εμμέσως υφιστάμενες ρυθμίσεις, χωρίς να τις καταργούν ρητώς και αιτιολογήστε την επιλογή αυτή

10. Διαφάνεια - Κοινωνική συμμετοχή

10.1. Αναφέρατε αναλυτικά τους κοινωνικούς εταίρους και εν γένει τα ενδιαφερόμενα μέρη που κλήθηκαν να λάβουν μέρος στην διαβούλευση για την προτεινόμενη ρύθμιση.

Το νομοσχέδιο τέθηκε σε δημόσια διαβούλευση στην οποία συμμετείχαν φορείς και φυσικά πρόσωπα με αποστολή ηλεκτρονικών μηνυμάτων.

10.2. Περιγράψτε αναλυτικά τον τόπο, τον χρόνο και τη διάρκεια της διαβούλευσης, τους συμμετέχοντες σε αυτήν, και τη διαδικασία διαβούλευσης που επελέγη

10.3. Αναφερθείτε στα αποτελέσματα της διαβούλευσης, αναφέροντας επιγραμματικά τις κυριότερες απόψεις που εκφράστηκαν υπέρ και κατά της προτεινόμενης ρύθμισης ή επιμέρους θεμάτων της

10.4. Αναφέρατε τον σχεδιασμό που έχει γίνει για τον κοινωνικό διάλογο και τη διαβούλευση και στο στάδιο της εφαρμογής της προτεινόμενης ρύθμισης

B: ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΑΛΛΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ

11. Γενική Αξιολόγηση

11.1 Περιγράψτε χωριστά και αναλυτικά το πρόβλημα που καλείται να αντιμετωπίσει κάθε μία «άλλη διάταξη» που περιλαμβάνεται στο προτεινόμενο σχέδιο νόμου

11.2 Περιγράψτε χωριστά και αναλυτικά τους λόγους για τους οποίους κάθε «άλλη διάταξη» είναι αναγκαία και κατάλληλη να αντιμετωπίσει το αντίστοιχο πρόβλημα

11.3 Αναφέρατε χωριστά για κάθε μία «άλλη διάταξη» τους λόγους για τους οποίους έχει συμπεριληφθεί στο συγκεκριμένο σχέδιο νόμου

11.4. Αναφέρατε χωριστά και αναλυτικά τις αναμενόμενες συνέπειες κάθε μίας «άλλης διάταξης», συμπεριλαμβανομένων των συνεπειών στην οικονομία, την κοινωνία και τους πολίτες και στο φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον

11.5. Αναφέρατε αναλυτικά τις υπηρεσίες που θα είναι αρμόδιες για την εφαρμογή κάθε «άλλης διάταξης».

12. Διαφάνεια και Διαβούλευση

12.1. Αναφέρατε επιγραμματικά τους κοινωνικούς εταίρους και εν γένει τα ενδιαφερόμενα μέρη που εκλήθησαν να λάβουν μέρος στη διαβούλευση για κάθε μία προτεινόμενη «άλλη διάταξη», τον τόπο, τον χρόνο και τη διάρκεια της διαβούλευσης, τους συμμετέχοντες σε αυτήν, και τη διαδικασία διαβούλευσης που επελέγη, αιτιολογώντας τις επιλογές αυτές.

12.2. Αναφέρατε επιγραμματικά τις κυριότερες απόψεις που εκφράστηκαν υπέρ και κατά της προτεινόμενης ρύθμισης ή επιμέρους θεμάτων της και προσαρτήστε στο παρόν τις απόψεις των φορέων που έλαβαν μέρος στη διαβούλευση για κάθε μία «άλλη διάταξη» χωριστά.

ΕΚΘΕΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ**

Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων

ΤΙΤΛΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ

ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗ ΣΕ ΑΣΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ.

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΑΝΑΡΤΗΣΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ:

27 Απριλίου 2010 αναρτήθηκε υπό τον τίτλο "ΓΙΑ ΟΡΙΣΜΕΝΑ ΘΕΜΑΤΑ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗΣ ΣΕ ΑΣΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ, ΣΤΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΕΝΤΑΞΗΣ ΣΤΗΝ ΕΘΝΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 2008/52/ΕΚ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ 21^{ης} ΜΑΪΟΥ 2008".

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΕΝΑΡΞΗΣ ΤΗΣ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ:

27 Απριλίου 2010

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΛΗΞΗΣ ΤΗΣ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ:

07 Μαΐου 2010

ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΥΜΜΕΤΑΣΧΟΝΤΩΝ:

ΣΥΝΟΛΙΚΑ:

48

ΚΑΤ'ΑΡΘΡΟΝ:

Άρθρο 1: 7 σχόλια

Άρθρο 2: 4 σχόλια

Άρθρο 3: 16 σχόλια

Άρθρο 4: 4 σχόλια

Άρθρο 5: 2 σχόλια

Άρθρο 6: 4 σχόλια

Άρθρο 7: 5 σχόλια

Άρθρο 8: 0 σχόλια

Άρθρο 9: 1 σχόλιο

Άρθρο 10: 3 σχόλια

Άρθρο 11: 2 σχόλια

Άρθρο 12: 0 σχόλια

**ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΣΧΟΛΙΩΝ ΕΠΙ ΤΟΥ ΠΡΟΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ
ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΣΧΟΛΙΩΝ ΕΠΙ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ:**

α) Η διαμεσολάβηση όντως μπορεί να βοηθήσει στην εξωδικαστική επίλυση των διαφορών.

β) Η ένταξη της διαδικασίας της διαμεσολάβησης στο πεδίο της επίλυσης διαφορών υπηρετεί την καταπολέμηση της «ικανοποίησης» των διαφορών, την ρύθμιση τούτων κατά τον καλύτερο και πιο αποτελεσματικό τρόπο, ενώ συντελεί στη μείωση του φόρτου εργασίας των δικαστηρίων.

**ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΣΧΟΛΙΩΝ ΚΑΤ'ΑΡΘΡΟΝ:
ΑΡΘΡΟ 1:**

Υπαγόμενες διαφορές

Διαφορές ιδιωτικού δικαίου μπορούν να υπαχθούν σε διαμεσολάβηση με συμφωνία των μερών, αν τα μέρη έχουν την εξουσία να διαθέτουν ελεύθερα το αντικείμενο της διαφοράς. Η συμφωνία υπαγωγής της διαφοράς στη διαμεσολάβηση αποδεικνύεται με έγγραφο.

ΣΧΟΛΙΑ:

α) Να υπάρξει πρόβλεψη ώστε να καταρτίζεται έγγραφη συμφωνία για διαμεσολάβηση που αφορά μελλοντικές διαφορές, όπως προβλέπεται και στη διαιτησία

β) Ο έγγραφος τύπος της συμφωνίας της διαμεσολάβησης πρέπει να ορίζεται ως συστατικός

Εάν επιτευχθεί συμφωνία στο πλαίσιο της διαμεσολάβησης πρέπει να περιβάλλεται τον τύπο του συμβολαιογραφικού εγγράφου. Πρέπει να απονέμεται εκτελεστότητα στο πρακτικό επίλυσης της διαφοράς μόνον εάν είναι δημόσιο έγγραφο.

γ) Να υπάρχει ανάλογη διαμεσολάβηση για τις αστικές διαφορές μεταξύ φυσικών ή νομικών προσώπων και κράτους.

ΑΡΘΡΟ 2:

Διαμεσολάβηση είναι δυνατή, αν :

α) τα μέρη συμφωνούν να προσφύγουν σε διαδικασία διαμεσολάβησης, αφότου ανέκυψε η διαφορά πριν ή μετά την εκκρεμοδικία,

β) κληθούν τα μέρη για τους σκοπούς του άρθρου 5, ή

γ) εάν προβλέπεται από το νόμο.

ΣΧΟΛΙΑ:

α) Διαμεσολάβηση να μην είναι δυνατή όταν για την διαφορά υφίσταται έγκυρη έγγραφη συμφωνία (ρήτρα) διαιτησίας.

β) Όλες οι υποθέσεις να λύνονται εξωδικαστικά και να είναι υποχρεωτική η διαδικασία πριν από την δίκη. Τα δικαστήρια να εξετάζουν την διαδικασία της διαμεσολάβησης και να επιβάλλουν πρόστιμο στον διάδικο ή στους διαδίκους που με ευθύνη τους η υπόθεση δεν λύθηκε συμβιβαστικά, ενώ θα μπορούσε.

ΑΡΘΡΟ 3:

Ορισμοί

α) Ως “διαμεσολάβηση” νοείται διαρθρωμένη διαδικασία ανεξαρτήτως ονομασίας, στην οποία δύο ή περισσότερα μέρη μιας διαφοράς επιχειρούν εκουσίως να καταλήξουν σε συμφωνία σχετικά με την επίλυση της διαφοράς τους με τη βοήθεια διαμεσολαβητή. Δεν περιλαμβάνει τις απόπειρες που γίνονται από το δικαστήριο ή τον δικαστή που έχει επιληφθεί της υπόθεσης για την επίλυση διαφοράς κατά τη διάρκεια της σχετικής με την εν λόγω διαφορά δίκης.

β) Διαμεσολαβητής είναι οιοσδήποτε τρίτος, από τον οποίο ζητείται να αναλάβει διαμεσολάβηση με κατάλληλο, αποτελεσματικό και αμερόληπτο τρόπο, ανεξαρτήτως του τρόπου με τον οποίο ορίστηκε ή ανέλαβε να τελέσει την εν λόγω διαμεσολάβηση. Ο διαμεσολαβητής πρέπει να είναι δικηγόρος πιστοποιημένος ως διαμεσολαβητής από αρμόδιο φορέα πιστοποίησης.

ΣΧΟΛΙΑ:

α) Ο φορέας πιστοποίησης, ως φορέας προσδιορισμού, διασφάλισης και ελέγχου της ποιότητας πρέπει να είναι ανεξάρτητος, έξω και πέρα από τους φορείς εκπαίδευσης.

β) Δεν προάγουν τον θεσμό της διαμεσολάβησης, αποκλεισμοί εκ των προτέρων επαγγελματικών κλάδων.

Ο δικηγόρος, ως εκ του επαγγέλματός του δεν μπορεί να εγγυηθεί το αμερόληπτο και την ουδετερότητα ενός διαμεσολαβητή. Δεν πρέπει να γίνεται διάκριση ανάμεσα σε δικηγόρους και μη δικηγόρους διαμεσολαβητές, αλλά ανάμεσα σε ικανούς και μη ικανούς. Ο διαμεσολαβητής πρέπει να επιλέγεται με βάση την ικανότητα και αξιοπιστία του, ανεξάρτητα από ποιο επαγγελματικό κλάδο προέρχεται.

γ) Την αξιολόγηση του έργου ενός διαμεσολαβητή θα την κάνει η αγορά και η πελατεία του, την αξιολόγηση των προσόντων να την κάνει το κάθε επαγγελματικό συλλογικό όργανο ανάλογα με την ειδίκευση του διαμεσολαβητή.

δ) Να επιτρέπεται σε οποιονδήποτε να μπορεί να γίνει διαμεσολαβητής.

εφόσον πιστοποιηθεί από ανεξάρτητο φορέα πιστοποίησης.

δ) Όχι μόνο να πιστοποιείται ο διαμεσολαβητής αλλά να έχει περάσει και από κατάλληλη επιμόρφωση. Οι περισσότερες διαφορές μεταξύ ατόμων έχουν τη ρίζα τους στην ψυχосύνθεσή τους και γι' αυτό στη διαμεσολάβηση να παίρνει μέρος υποχρεωτικά και ψυχολόγος ή κοινωνιολόγος.

ε) Γιατί δεν είναι ικανός να λειτουργήσει ως διαμεσολαβητής οικονομολόγος αναγνωρισμένος από Ευρωπαϊκό Φορέα Πιστοποίησης;

στ) Ο νομοθέτης οφείλει να αφήσει το επάγγελμα ελεύθερο και ανοιχτό. Ας επιλέξουν τα άτομα που θα προσφύγουν στη διαμεσολάβηση τι είδους διαμεσολαβητή επιθυμούν.

ζ) Διαμεσολαβητής να είναι κάποιος που έχει νομική παιδεία και εμπειρία της νομικής πράξης.

Διαμεσολαβητής να είναι και συμβολαιογράφος λόγω της εμπειρίας τους σε ζητήματα αστικού και εμπορικού δικαίου.

η) Να δοθεί η δυνατότητα να κάνουν χρέη διαμεσολαβητή όλοι όσοι έχουν τις αυστηρές προϋποθέσεις που τους ορίζει ο νόμος.

θ) Ο θεσμός είναι λογικό να βασίζεται σε ανθρώπους, οι οποίοι έχουν σπουδάσει την επιστήμη του δικαίου και οι οποίοι μέσω της ακαδημαϊκής τους κατάρτισης, όσο και μέσω της επαγγελματικής τους εμπειρίας είναι σε θέση να κρίνουν ορθότερα και να συνεισφέρουν στη δίκαιη επίλυση μιας διένεξης.

ι) Οι πολίτες δεν θα προσφύγουν στον δικηγόρο διαμεσολαβητή και θα προτιμήσουν να πάνε στο δικαστήριο.

Η πιστοποίηση να γίνεται από ανεξάρτητους φορείς και όχι από δικηγορικούς συλλόγους.

κ) Οι διαμεσολαβητές, αλλά και οι φορείς πιστοποίησης πρέπει να είναι απεγκλωβισμένοι από το νομικό σύστημα.

Οι διαμεσολαβητές πρέπει να είναι πιστοποιημένοι από ανεξάρτητους θεσμούς και να συγκροτούν ένα ανεξάρτητο επάγγελμα τα εφόδια του οποίου μπορούν να αντλούν από πλήθος επιστημών.

ΑΡΘΡΟ 4:

Φορείς πιστοποίησης

Φορέας πιστοποίησης είναι ο φορέας που ιδρύεται από τον Δικηγορικό Σύλλογο της χώρας που θα ορίσει η Ολομέλεια των Προέδρων των Δικηγορικών Συλλόγων.

Ο φορέας πιστοποίησης των διαμεσολαβητών καταρτίζει Κώδικα Δεοντολογίας που υποχρεούνται να τηρούν οι διαμεσολαβητές, καθορίζει τα προσόντα και τις προϋποθέσεις πιστοποίησης των διαμεσολαβητών, τους όρους της βασικής εκπαίδευσης και της κατά τακτά διαστήματα μετεκπαίδευσης αυτών και προσδιορίζει οποιουσδήποτε άλλους μηχανισμούς

κρίνει κατάλληλους για την προβολή του θεσμού και τον έλεγχο της ποιότητας των παρεχομένων υπηρεσιών διαμεσολάβησης, ώστε να διασφαλίζεται ότι η διαμεσολάβηση διεξάγεται με κατάλληλο, αμερόληπτο και αποτελεσματικό τρόπο. Ο ίδιος φορέας καθορίζει και τους όρους πιστοποίησης διαμεσολαβητών εκπαιδευμένων ή πιστοποιημένων σε φορείς της αλλοδαπής.

ΣΧΟΛΙΑ:

α) Τα Κέντρα Διαμεσολάβησης και εκπαίδευσης να τελούν υπό την εποπτεία του Υπουργείου Δικαιοσύνης.

Να συσταθεί Επιτροπή Διασφάλισης προτύπων για την διαμεσολάβηση.

β) Να περιληφθούν ρυθμίσεις για την κατάρτιση, πιστοποίηση και δραστηριότητα των διαμεσολαβητών και να μην εναποτεθούν όλα τα ζητήματα σε ένα μελλοντικό φορέα που θα συσταθεί από ένα δικηγορικό σύλλογο.

Για τους καταρτισθέντες ή πιστοποιηθέντες εντός Ευρωπαϊκής Ένωσης, πλην Δανίας, να γίνει δεκτή και στη χώρα μας η πιστοποίησή τους.

γ) Ο φορέας πιστοποίησης να είναι μια ανεξάρτητη αρχή ή να ανήκει και να ελέγχεται από το Υπουργείο Δικαιοσύνης.

ΑΡΘΡΟ 5:

Προσφυγή στη διαμεσολάβηση

Δικαστήριο στο οποίο είναι εκκρεμής η υπόθεση δύναται σε κάθε στάση της δίκης, ανάλογα με την περίπτωση και λαμβάνοντας υπόψη όλες τις περιστάσεις της υπόθεσης, να καλέσει τα μέρη να προσφύγουν στη διαμεσολάβηση για να επιλύσουν τη διαφορά. Εφ' όσον τα μέρη συμφωνούν το δικαστήριο αναβάλλει υποχρεωτικά την συζήτηση της υπόθεσης σε δικάσιμο μετά την πάροδο τριμήνου.

ΣΧΟΛΙΑ:

α) Για να είναι σε θέση ο δικαστής να διαγνώσει αποτελεσματικά την δυνατότητα επίλυσης της επίδικης διαφοράς με τη διαμεσολάβηση θα βοηθούσε σχετική εκπαίδευση.

β) Ο χρόνος για τη διαμεσολάβηση να μην ξεπερνά τους 3 μήνες.

ΑΡΘΡΟ 6:

Διαδικασία

1. Στη διαδικασία της διαμεσολάβησης τα μέρη παρίστανται αυτοπροσώπως ή δια του εκπροσώπου τους και υποχρεωτικά με πληρεξούσιο δικηγόρο.
2. Ο διαμεσολαβητής διορίζεται από τα μέρη ή από τρίτο της επιλογής τους.
3. Η διαδικασία της διαμεσολάβησης καθορίζεται από τον διαμεσολαβητή. Η διαδικασία είναι μυστική και δεν τηρούνται πρακτικά. Ο διαμεσολαβητής

μπορεί να επικοινωνεί και να συναντάται στα πλαίσια της διαμεσολάβησης με καθένα από τα μέρη. Πληροφορίες που αντλεί ο διαμεσολαβητής κατά τις επαφές αυτές με το ένα μέρος δεν κοινοποιούνται στο άλλο μέρος χωρίς την σύμφωνη γνώμη του.

4. Ο διαμεσολαβητής δεν είναι υποχρεωμένος να δεχθεί τον διορισμό του και ευθύνεται κατά την διάρκεια της διαμεσολάβησης μόνο για δόλο.

ΣΧΟΛΙΑ:

α) Ο διαμεσολαβητής να ευθύνεται και για αμέλεια.

Να υπάρχουν κωλύματα συγγένειας ή άλλου είδους του διαμεσολαβητή με τους αντιδίκους και τους δικηγόρους τους.

β) Απαιτήση για υποχρεωτική παράσταση δικηγόρου στη διαμεσολάβηση, ενώ δεν προβλέπεται στη διαιτησία θα συνιστούσε παράβαση της αρχής ισότητας έναντι του νόμου (άρθρο 4 § 1 Σ)

Η επιβάρυνση με το πρόσθετο κόστος της παράστασης δικηγόρου θα ήτανε το συνολικό κόστος της διαμεσολάβησης.

ΑΡΘΡΟ 7:

Εκτελεστότητα των συμφωνιών που προκύπτουν από διαμεσολάβηση

1.Ο διαμεσολαβητής συντάσσει πρακτικό διαμεσολάβησης που πρέπει να περιέχει:

- α) το όνομα και το επώνυμο του διαμεσολαβητή,
- β) τον τόπο και τον χρόνο της διαμεσολάβησης,
- γ) τα ονόματα και τα επώνυμα εκείνων που έλαβαν μέρος στην διαδικασία της διαμεσολάβησης,
- δ) τη συμφωνία για τη διαμεσολάβηση, με βάση την οποία διεξήχθη η διαμεσολάβηση ,
- ε) τη συμφωνία στην οποία κατέληξαν τα μέρη κατά την διαμεσολάβηση ή την διαπίστωση της αποτυχίας της διαμεσολάβησης.

2.Μετά το πέρας της διαδικασίας της διαμεσολάβησης το πρακτικό υπογράφεται από τον διαμεσολαβητή, τα μέρη και τους πληρεξούσιους δικηγόρους και το πρωτότυπο αυτού κατατίθεται, εφόσον ένα τουλάχιστον των μερών το ζητήσει, με πρωτοβουλία του διαμεσολαβητή στην γραμματεία του μονομελούς πρωτοδικείου της περιφέρειας, όπου διεξήχθη η διαμεσολάβηση. Σε περίπτωση αποτυχίας της διαμεσολάβησης το πρακτικό μπορεί να υπογράφεται από μόνο τον διαμεσολαβητή.

3.Από την κατάθεση στην γραμματεία του μονομελούς πρωτοδικείου το πρακτικό της διαμεσολάβησης, εφόσον περιέχει συμφωνία των μερών για αξίωση που μπορεί να εκτελεσθεί αναγκαστικά αποτελεί εκτελεστό τίτλο σύμφωνα με το άρθρ. 904 παρ. 2 εδ. γ ΚΠολΔ.

ΣΧΟΛΙΑ:

α) Το αποτέλεσμα της διαμεσολάβησης να έχει εκτελεστότητα.

Να περιβάλλεται τον συμβολαιογραφικό τύπο.

β) Το τελικό σχέδιο της συμφωνίας να υπογράφεται ενώπιον συμβολαιογράφου, ο οποίος να το καθιστά εκτελεστό.

ΑΡΘΡΟ 9:

Αποτελέσματα της διαμεσολάβησης στην παραγραφή και τις αποσβεστικές προθεσμίες

Η υπογραφή συμφωνίας για υπαγωγή διαφοράς σε διαμεσολάβηση σύμφωνα με το άρθρο 2 στοιχείο α' διακόπτει την παραγραφή των αξιώσεων από την αντίστοιχη ημερομηνία. Υπό την επιφύλαξη των διατάξεων των άρθρων 261 επ. ΑΚ η παραγραφή που διακόπηκε αρχίζει και πάλι από την σύνταξη του πρακτικού αποτυχίας της διαμεσολάβησης ή από την επίδοση δήλωσης υπαναχώρησης από την συμφωνία της διαμεσολάβησης από εκάτερο των μερών στο άλλο μέρος και τον διαμεσολαβητή ή της καθ' οιονδήποτε τρόπο κατάργησης της διαμεσολάβησης.

ΣΧΟΛΙΑ:

α) Να συντάσσεται υποχρεωτικά πρακτικό αποτυχίας της διαμεσολάβησης.

ΑΡΘΡΟ 10:

Αμοιβές

1.Ο διαμεσολαβητής αμείβεται με ωριαία αντιμισθία ύψους διακοσίων (200,00) Ευρώ τουλάχιστον και για 24 κατ' ανώτατο όριο ώρες, συμπεριλαμβανομένης της προετοιμασίας του για την ενώπιόν του διαδικασία. Τα μέρη και ο διαμεσολαβητής δύνανται να συμφωνήσουν διαφορετικό τρόπο αμοιβής.

2.Το ελάχιστο ποσό της αμοιβής των πληρεξουσίων δικηγόρων των μερών καθορίζεται στο ήμισυ της ωριαίας αμοιβής του διαμεσολαβητή. Σε περίπτωση επιτυχούς διαμεσολάβησης οι πληρεξούσιοι δικηγόροι των μερών δικαιούνται προσθέτως και την κατά το άρθρο 124 του Κώδικα Δικηγόρων αμοιβή. Επί μη αποτιμητών σε χρήμα διαφορών ισχύει η συμφωνία των μερών. Η κατά την συμφωνία αυτή αμοιβή δεν μπορεί να είναι κατώτερη της νόμιμης αμοιβής δικηγόρου για τους δύο βαθμούς δικαιοδοσίας. Οι διατάξεις αυτές δεν εφαρμόζονται για τους δικηγόρους που απασχολούνται με πάγια περιοδική αμοιβή.

3. Η αμοιβή του διαμεσολαβητή βαρύνει τα μέρη κατ' ισομοιρία, εκτός εάν τα μέρη συμφωνήσουν διαφορετικά σύμφωνα με το πρακτικό του άρθρου 7. Κάθε μέρος βαρύνεται με την αμοιβή του πληρεξουσίου του δικηγόρου.

4.Τα ελάχιστα όρια των αμοιβών του παρόντος άρθρου αναπροσαρμόζονται με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης.

ΣΧΟΛΙΑ:

α) Ίσως η συγκεκριμένη πρόβλεψη να είναι αποτρεπτική για την ευρεία εφαρμογή του θεσμού.

β) Η ελάχιστη αμοιβή να κλιμακώνεται ανάλογα με την καθ' ύλην αρμοδιότητα

του δικαστηρίου.

ΑΡΘΡΟ 11:

Μεταβατικές διατάξεις

Μέχρι την έναρξη λειτουργίας του κατά το άρθρο 4 φορέα μπορούν να διορίζονται διαμεσολαβητές δικηγόροι που έχουν τα προσόντα που θα καθορίσει με απόφασή του το Διοικητικό Συμβούλιο του κατά το άρθρο 4 ορισμένου Δικηγορικού Συλλόγου. Ο ίδιος Δικηγορικός Σύλλογος εντός τριών μηνών από την δημοσίευση του νόμου αυτού στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως συντάσσει κατάλογο διαμεσολαβητών, στον οποίο καταχωρίζονται μετά από αίτησή τους οι δικηγόροι που έχουν τα προσόντα του προηγούμενου εδαφίου.

ΣΧΟΛΙΑ:

α) Μέχρι την έναρξη της λειτουργίας των κέντρων εκπαίδευσης διαμεσολαβητών, τα ήδη υπάρχοντα κέντρα να καταρτίσουν κατάλογο διαμεσολαβητών με τα αναφερόμενα προσόντα.

β) Όσπου να δημιουργηθεί ο φορέας πιστοποίησης, θα μπορούσαν να πιστοποιηθούν ως διαμεσολαβητές όσοι φέρουν αντίστοιχη πιστοποίηση από άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΩΝ

Τα ως άνω ηλεκτρονικώς υποβληθέντα σχόλια επί του νομοσχεδίου καταγράφηκαν, μελετήθηκαν και αξιολογήθηκαν.

Ορισμένες παρατηρήσεις λήφθηκαν υπ' όψιν και μερικές από τις υποδείξεις έγιναν αποδεκτές.

Τα άρθρα παρατίθενται με νέα αρίθμηση σε σχέση με το τεθέν σε διαβούλευση νομοσχέδιο.

Ειδικότερα, στο άρθρο 4 ρυθμίζονται τα της εκπαίδευσης των διαμεσολαβητών, στο άρθρο 5 τα περί πιστοποίησης και στο άρθρο 6 τα περί διαπίστευσης αυτών. Προβλέπονται, δηλαδή, χωριστά στάδια, τα οποία ανατίθενται σε διαφορετικούς φορείς, έτσι ώστε να διασφαλίζεται η παροχή ποιοτικής εκπαίδευσης και μετεκπαίδευσης των διαμεσολαβητών, η άσκηση ελέγχου και η ανεξαρτησία της κρίσεως για την πιστοποίηση και διαπίστευση αυτών.

Έτσι στα κατωτέρω άρθρα επήλθαν οι ακόλουθες τροποποιήσεις:

ΑΡΘΡΟ 3:

Ο διαμεσολαβητής πρέπει να είναι δικηγόρος διαπιστευμένος ως διαμεσολαβητής κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 6. Αν πρόκειται για διασυνοριακή διαφορά κατά την έννοια των διατάξεων της Οδηγίας 2008/52/ΕΚ, τα μέρη δύνανται να συμφωνήσουν διαφορετικά ορίζοντας το όνομα ή την ιδιότητα ή το επάγγελμα ή την υπηκοότητα ή τις ειδικότερες δεξιότητες προσώπου, διαπιστευμένου ως διαμεσολαβητή που δεν είναι δικηγόρος.

ΣΧΟΛΙΑ:

Στις εγχώριες διαφορές το έργο του διαμεσολαβητή ανατίθεται σε δικηγόρο, ύστερα από πιστοποίηση και διαπίστευση από τους αρμόδιους φορείς. Ο δικηγόρος ενώνει στο πρόσωπό του πολλές ιδιότητες που απαντώνται στο ιδεατό πρότυπο του διαμεσολαβητή. Έχει υψηλό επίπεδο νομικών γνώσεων, δεν αποτελεί κύριο όργανο απονομής δικαιοσύνης με την έννοια της έκδοσης δεσμευτικών αποφάσεων από τον ίδιο και δεν έχει λόγο να μην εμφορείται από πνεύμα συμφιλίωσης, ενώ παράλληλα διαθέτει εμπειρία συγκρουσιακών καταστάσεων μέσα από την καθημερινή του τριβή στα ακροατήρια των δικαστηρίων. Άλλωστε είναι ο πρώτος στον οποίο απευθύνονται οι πολίτες στο πλαίσιο της διαφοράς τους, έτσι ώστε να είναι και αυτός ο πρώτος που μπορεί να συστήσει, ως εναλλακτικό τρόπο επίλυσης της διαφοράς, τη διαμεσολάβηση. Στις περιπτώσεις, όμως, διασυνοριακών διαφορών, κατά την έννοια των διατάξεων του άρθρου 2 της οδηγίας 2008/52ΕΚ, παρέχεται η δυνατότητα στα μέρη να ορίσουν ως διαπιστευμένο διαμεσολαβητή τρίτο πρόσωπο που δεν είναι δικηγόρος. Τούτο επιβάλλεται για λόγους ενοποίησης των κανόνων που διέπουν τη διαμεσολαβητική διαδικασία στα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σκοπό στον οποίον αποβλέπουν οι διατάξεις της ανωτέρω Οδηγίας.

ΑΡΘΡΟ 4 § 1:

1. Φορείς κατάρτισης διαμεσολαβητών αποτελούν αστικές μη κερδοσκοπικές εταιρείες που συστήνουν από κοινού ένας τουλάχιστον δικηγορικός σύλλογος και ένα τουλάχιστον εκ των επιμελητηρίων της Χώρας και λειτουργούν μετά τη χορήγηση αδείας από την υπηρεσία του άρθρου 6.

ΣΧΟΛΙΑ:

Επελέγησαν τα ανωτέρω συμπράττοντα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου λόγω της επιστημονικής και επαγγελματικής ιδιότητος των μελών τους, που θα αποτελέσουν την δεξαμενή από την οποία θα προέλθουν οι διαμεσολαβητές

ΑΡΘΡΟ 5 § 1, 2, 3:

1. Συνιστάται «Επιτροπή Πιστοποίησης Διαμεσολαβητών» υπό την εποπτεία του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Στην αρμοδιότητα της Επιτροπής υπάγονται ιδίως η πιστοποίηση των υποψηφίων διαμεσολαβητών, ο έλεγχος για την τήρηση των υποχρεώσεων των φορέων κατάρτισης διαμεσολαβητών, ο έλεγχος της συμμόρφωσης των διαπιστευμένων διαμεσολαβητών προς τον Κώδικα Δεοντολογίας, καθώς και η εισήγηση προς τον Υπουργό Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων για την επιβολή των προβλεπόμενων στα άρθρα 4 και 6 κυρώσεων. Η Επιτροπή συγκροτείται από τον πρόεδρο και τέσσερα (4) μέλη, καθώς και από ισάριθμους αναπληρωτές τους. Η θητεία τους είναι τριετής. Η Ολομέλεια των Δικηγορικών Συλλόγων διαθέτει για την υποβοήθηση του έργου της Επιτροπής προσωπικό με την απαιτούμενη επιστημονική κατάρτιση, υπηρεσιακή εμπειρία και ικανότητα.

2. Με Απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων ως πρόεδρος και μέλη της Επιτροπής με τους αναπληρωτές τους, ορίζονται διαπιστευμένοι διαμεσολαβητές ή μέλη ΔΕΠ ή δικαστικοί λειτουργοί με άρτια εκπαίδευση και επαρκή εμπειρία σε θέματα διαμεσολάβησης. Ο πρόεδρος και τα μέλη της Επιτροπής λαμβάνουν

αποζημίωση ανά συνεδρίαση που καθορίζεται με κοινή Απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

3. Η πιστοποίηση των υποψήφιων διαμεσολαβητών γίνεται ύστερα από εξετάσεις ενώπιον της Επιτροπής, η οποία ελέγχει αν ο υποψήφιος διαθέτει τις γνώσεις, δεξιότητες και επαρκή εκπαίδευση για να παρέχει υπηρεσίες διαμεσολάβησης.

ΣΧΟΛΙΑ:

Με το άρθρο 5 ορίζεται ως φορέας πιστοποίησης διαμεσολαβητών η προς τούτο συνηστωμένη Επιτροπή, η οποία τελεί υπό την εποπτεία του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και αποτελείται από πέντε (5) τακτικά και ισάριθμα αναπληρωματικά μέλη.

Η πιστοποίηση των διαμεσολαβητών γίνεται ύστερα από εξετάσεις ενώπιον της Επιτροπής, προκειμένου να ελεγχθεί αν οι υποψήφιοι διαθέτουν τις γνώσεις, δεξιότητες και επαρκή εκπαίδευση για να παρέχουν υπηρεσίες διαμεσολάβησης. Ο τρόπος, τα κριτήρια και οι όροι εξέτασης των υποψηφίων διαμεσολαβητών ενώπιον της Επιτροπής θα καθοριστούν με την έκδοση σχετικής Υπουργικής Απόφασης. Με αυτόν τον τρόπο εξασφαλίζεται ο έλεγχος της ποιότητας των παρεχομένων υπηρεσιών διαμεσολάβησης, ώστε να διασφαλίζεται ότι αυτή θα διεξάγεται με κατάλληλο, αμερόληπτο και αποτελεσματικό τρόπο.

ΑΡΘΡΟ 6 § 1:

1. Το Τμήμα Δικηγορικού Λειτουργήματος και Δικαστικών Επιμελητών που ανήκει στη Γενική Διεύθυνση Διοίκησης Δικαιοσύνης του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων είναι αρμόδιο για την διαπίστευση των διαμεσολαβητών και μεριμνά για την έκδοση των διοικητικών πράξεων που είναι αναγκαίες για την διαπίστευση, για την σύνταξη πινάκων των αδειοδοτούμενων φορέων κατάρτισης διαμεσολαβητών, των διαπιστευμένων διαμεσολαβητών και τη διανομή τους στα δικαστήρια.

ΣΧΟΛΙΑ:

Η διαπίστευση των διαμεσολαβητών γίνεται από αρμόδιο Τμήμα του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και αποτελεί την κρατική επικύρωση της γενομένης πιστοποίησης. Η υπηρεσία αυτή εκδίδει τις αναγκαίες διοικητικές πράξεις. Με Απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων θα καθορισθούν οι ειδικότεροι όροι και προϋποθέσεις για την διαπίστευση των διαμεσολαβητών, για την προσωρινή ή οριστική ανάκληση της, καθώς και οι προϋποθέσεις αναγνώρισης του τίτλου διαπίστευσης των διαμεσολαβητών σε άλλο κράτος-μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

ΑΡΘΡΟ 8 § 1:

1. Στη διαδικασία της διαμεσολάβησης τα μέρη παρίστανται αυτοπροσώπως ή δια του εκπροσώπου τους ή με πληρεξούσιο δικηγόρο.

ΣΧΟΛΙΑ:

Με το άρθρο 8 δίδονται σε γενικές γραμμές στοιχεία σχετικά με τη διαδικασία της διαμεσολάβησης.

Δεν είναι υποχρεωτική η παράσταση των μερών με πληρεξούσιο δικηγόρο.

ΑΡΘΡΟ 12 § 1, 3:

1. Ο διαμεσολαβητής αμείβεται με ωριαία αντιμισθία και για 24 κατ' ανώτατο όριο ώρες, συμπεριλαμβανομένης της προετοιμασίας του για την ενώπιον του διαδικασία. Τα μέρη και ο διαμεσολαβητής δύνανται να συμφωνήσουν διαφορετικό τρόπο αμοιβής.

3. Το ύψος της κατά την παράγραφο 1 ωριαίας αντιμισθίας καθορίζεται και αναπροσαρμόζεται με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.